Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1998 йил 3 сентябрь пайшанба

Сотувда эркин нархда № 179 (1960)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси

ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг таркибига ўзгаришлар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьялари этиб:

Исоқов Ҳожи-Мурод Исроилович

Мирзалиев Ҳайитали Турсунович сайлансинлар.

2. **Ж. У. Ғайбуллаев** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьяси вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1998 йил 29 август.

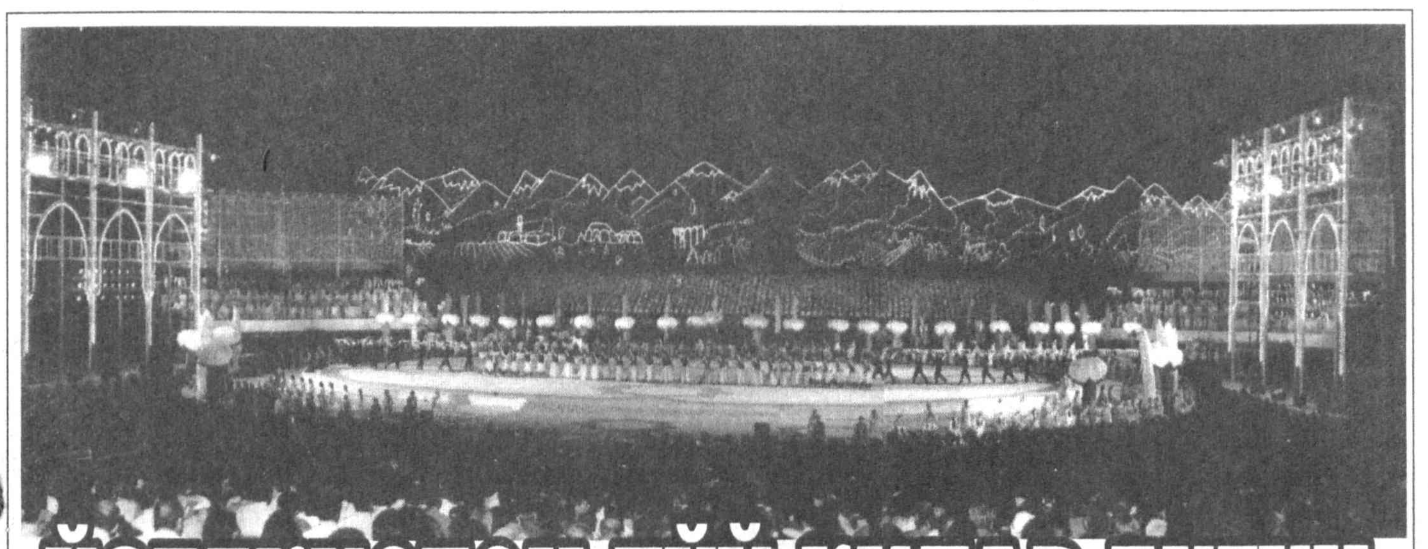

ЎЗБЕКИСТОН ТЎЙ ҚИЛАР БУГУН

РЕПОРТАЖ

ТОШКЕНТ

Агар сиз бирор нарсага чиройли ният, тоза тилак билан қарасангиз, ўша нарса сизнинг ниятингиз, тилагингиз каби чиройли ва тоза бўлиб кўринади. Бир-биримизга хушфеъллик, хушгўзаллик билан муомалада бўлсак, бизларни нурми, ҳароратми, нимадир шундай боғлайдики, ўртада қудратли бир якдиллик, муштараклик пайдо бўлади. Бугун Ўзбекистон халқини МУСТАҚИЛЛИК деган эзгу сўз, Ватаннинг озодликка эришган энг улуғ куни — Истиқлол боғлади. Бугун одамлар бир-бирига очиқ чеҳралик ва самимият билан билан юзланаяптилар.

Эрта тонгдан шундай бўлди — Мустақиллик майдони, Навоий боғи, Амир Темур хиёбони, Хадра ва Халқлар Дўстлиги майдонлари, пойтахтимизнинг барча сўлим жойлари, маҳаллаларида байрам шодиёнаси бошланиб кетди. Одамлар оқими мавжланиб оқаётган дарёга ўхшайди. Халқ ўзини Халқ эканини сезди. Ватаннинг борар йўли аниқлигини яна бир бор англади. Пойдевори мустаҳкам юрт жаҳонни ҳайратга солиб қарсиллатиб тўй бераяпти.

Халқлар Дўстлиги майдонида янграган карнай-сурнай садолари нариён Чинозга уланди. Бериён Бўстонлиққа кетди. Янгийўлдаги карнаю сурнай овози Сирдарё-ю Жиззахга етди. Шу билан карнай-сурнай садоси Самарқандгача кетди. Бу садо Қашқадарё, Сурхон воҳасини ҳам тутди.

Хуллас, Ватан осмонида куй-қўшиқ. Заминида эса гулдан, нурдан чиройли одамлар. Ай, Яратган тўйдан айирмасин.

Бугун халқ ўз инон-ихтиёри, фахру ифтихори билан кўчага чиқди. Озодликнинг тантана қилганини олқишламоқ учун кишилар саф-саф бўлиб келишмоқда. Истиқлолнинг шиддатли тўлқини, гўё халқ. Бундай ҳолатда одамлардан гап сўрашга-да ҳожат йўқдай. Чунки, кўзлардаги, юзлардаги самимият ҳеч бир изоҳга сиғмайди. Етмишни қоралаган сурхондарёлик Нормурод бобо невараси билан айёмни томоша қилгани чиқибди.

— Телевизордан кўрганимдан ҳам ажойиб ўтаркан байрам. Тошкентнинг чиройини айтинг. Барибир телевизор бошқа, ҳақиқий ўзини кўрганинг бошқа экан-да, — дейди у.

Марғилонлик уста Неъматнинг гапларини қоғозга туширсак, ажойиб бир достон бўлади. Хоразмлик Матёқуб оғанинг дил сўзлари ҳар қандай мухбирни шошириб қўяди. Байрамга келган меҳмонларнинг айримлари дил сўзларига қулоқ тутдик. Бунинг янада шукуҳли, хосиятли экани уларнинг гапларида жо:

Абдибек ҚУРМОНСЕЙИТОВ, Қозоғистон Республикаси Чимкент вилоятининг Турбат мавзесидан:

— Ўзбекистоннинг ўтган йилги мустақиллик байрамига келган ҳамюртларим ўтиришларда, учрашувларда ярим йилгача таассуротларини гапириб юришди. Ўшанда келмаганимдан афсуслангандим. Шу боис бугун байрамдан икки кун илгари Тошкентга келдим. Шаҳрингиз ўзгариб кетибди. Айниқса, Сайлгоҳ кўчасидаги янги қурилишлар мени ҳайратга солди. Миллий услубда бунёд этилган чойхоналарни, уларга ҳамоҳанг уйғунлашиб кетган фавворани томоша қилиб биздаям шундай обидалар қуриларми-кан, деган ўй хаёлимдан ўтди. Рости, одамлар чеҳрасидаги шодонликни кўриб, уларга ҳавасим келди.

Анора АННАҚИЛИЧЕВА, Туркманистон Республикаси Чоржўй вилояти:

— Қизим Тошкентда ўқийди. Уни кўргани келувдим "Байрам томошаларини кўринг, кейин Чоржўйга кетасиз" деб қўймади. Яхшиям қолганим, бунақанги томошани яқин ўн йилларда кўрмагандим. "Болалар дунёси"нинг сайлгоҳ растасидаги бўлимидан мустақиллик тантанасидан эсдалик деб қўғирчоқ сотиб олдим.

Бола-чақалари билан сайр қилиб юрган оилаларнинг шодон юришлари, одамларнинг ҳамжиҳатлигини кўриб, ич-ичимдан қувондим. Шундай юртда яшаганларнинг армони бўлмаса керак, дедим ўзимга ўзим. Ўзбекистоннинг тинчу-осойишталиги одамларнинг ҳамжиҳатлиги юртингизнинг бекиёс бойлигидир.

Жолдас ДАВИЛБОЕВ, қурувчи, Қорақалпоғистон Республикаси, Нукус шаҳри:

— Очиғи, иш, уй-рўзғор билан овора бўлиб, иш битсин деб юраверибмиз. У ёқ, бу ёқларга боришни ихтиёр қилмабмиз ҳам. Байрам куни Нукусдан Тошкентга учиб келдим. Миллий боғдаги тантаналарни томоша қилдик. Хуллас, шу куни, дўстим билан маза қилиб хордиқ чиқардик. Ҳовуз ўртасидаги кафеда чой ичиб ўтирувдик. Шу тобда болаларимни, оиламни олиб келмаганимдан афсусландим. Чунки бу бетакрор томошалар бир умр эсидан чиқмасди, уларнинг.

"Хуллас, одамлар қалбида улкан бир дарё оқаяпти. Истиқлол ҳаммамизнинг дилимизни ёритиб, тилимизни бурро этди. Қарашимиз тетик, қаддимиз тик, юришимиз ўктам.

Мустақиллик майдонига гўё бутун шаҳар кўчиб чиққандек. Қуёш кўкдан нур сочади. Бахтли чеҳраларда акс этган қувонч ва ифтихор ифодаси эътиборни тортмай иложи йўқ. Гурас-гурас одамлар байрамона безатилган майдон томон ошиқади. Куй-қўшиқларнинг сел қилувчи оҳанги олисларга таралади. Бу ҳаяжонли манзарани кузатиб истиқлол ва у берган неъматларнинг боқийлигига иймон келтирасан киши.

Марказий Фаввора олдида оилавий бўлиб суратга тушаётган бир тўп кишилар эътиборимизни тортди. Соқоли текис кузалган, чуст дўппили отахоннинг ёнида, афтидан, кампири, ёш келини, невара-лари....

— Қашқадарёдан келдик, — дея гап бошлади янги танишимиз. — Чироқчида Абрўй Бозоров десангиз, ҳамма билади. Ҳисобчиликдан пенсияга чиққанман. Ҳозир ҳам оёғимни узатиб ётганим йўқ. Фермерликка ҳаваси тушган, ука. Деҳқончилик қиламиз, мол-ҳол боқамиз. Мақсад — юртимизнинг фаровонлигига ўз ҳиссамизни қўшиш. Бир юмуш билан Тошканга келувдик, катта сайлнинг устидан чиқиб қолдик. Шундай кунларга етказганига шукр. Қаранг, одамлар қандай хурсанд, ҳамма ёқда тўкинчилик...- Нияти холиснинг йўли ҳам ойдин. Мана, етти йилликдан эсдалик булар деб, суратга ҳам тушдик.

Тантаналар кеч оқшомгача давом этди. Шу куни бош майдонда амалий ва тасвирий санъат асарлари кўргазмаси ташкил этилди. Қандолатчилик маҳсулотлари намойиши бўлди. Савдо ва умумий овқатланиш ходимлари байрам қатнашчиларига сидқидилдан хизмат кўрсатдилар.

Қўчқор НОРҚОБИЛ,
Носир ТОШЕВ,
Исматилла ТОШЕВ.
"Халқ сўзи" мухбирлари.

(Давоми 2-бетда)

БОЖХОНА КАДРЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШГА ЭЪТИБОР

2 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг божхона коллежи очилди. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг ташаббуси билан очилган бу ўқув масканида илк бор юздан ортиқ иқтидорли ёш ўқишни бошлаб юборди.

Маълумки, мамлакатнинг иқтисодий тараққиётида ички бозорни ҳимоялаш, сифатсиз товарлар, қурол-яроғ, ўқ-дори ва наркотик моддалар олиб киришининг олдини олиш, давлат божлари ва йиғимларини ўз вақтида ундириш энг муҳим вазифалардан биридир. Бу эса замон талабларига жавоб берадиган, ҳар томонлама етук, чуқур билимли ва маънавий соғлом божхона ходимларини тарбиялаб вояга етказишни тақозо этади. Янги коллеж ана шу мақсадга хизмат қилади.

Янги илм масканининг очилиш маросимига бағишланган йиғилишда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси У. Худойқулов сўзга чиқди.

Тадбирда Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов қатнашди.

(ЎзА)

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Азиз дўстим,

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги куни муносабати билан Сизга, муҳтарам Ислом Абдуғаниевич ҳамда барча Ўзбекистон халқига энг самимий табрикларимни йўллайман.

Ўзбекистон халқи Мустақиллик йўлига кирган мана шу ажойиб кунда қанчадан-қанча авлодларимизнинг ўз аждодлари ерига ҳукмронлик қилиш орзуси ушалди. Ҳар бир халқнинг тарихий йўли жуда кўп мураккаб омил ва воқеаларга боғлиқ. Бу ўринда шуни афсус ва надоматлар билан қайд этишим лозимки, воқеа-ҳодисалар ҳар доим ҳам биз истаган даражада юз беравермайди. Аммо мақсадга эришиш йўлимиз қанчалик мураккаб бўлса, биз эришган ютуқларимизни шунчалик қадрлашимиз лозим.

Шу нарсага ишончим тўла комилки, Мустақиллик кунини нишонлаётган Ўзбекистон халқи эришилган ютуқлардан тўла қаноат ҳосил қилиши мумкин. Латвия Ўзбекистоннинг минтақада, шунингдек, бутун халқаро доирада барқарорлик ва хавфсизликка эришиш борасидаги саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлайди. Чунки сўнгги пайтда Афғонистонда юз бераётган воқеалар барчани ташвишга солмоқда. Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларга хос дўстлик ва ҳамкорлик руҳида яшаш тамойилида ривожланаётган Латвия Ўзбекистоннинг вужудга келган вазиятдан ташвишига шерик ҳамда Сизнинг вазиятни барқарорлаштириш борасидаги барча саъй-ҳаракатларингизга тўла қўшилади. Назаримда, халқингизнинг маданий ва маънавий қадриятлари Ўзбекистоннинг бундан буён ҳам муваффақиятли ривожланишига асос бўлади ҳамда минтақада тинчлик ва барқарорликни сақлашга кўмаклашади.

Пировардида Сизни, муҳтарам Ислом Абдуғаниевич, шунингдек, Ўзбекистон халқини ёрқин Мустақиллик куни билан қутлашга ҳамда Сизга сиҳат-саломатлик ва бундан кейинги фаолиятингизда муваффақиятлар, Ўзбекистон халқига эса равнақ ва фаровонлик тилашга ижозат бергайсиз.

Камоли эҳтиром ила

Гунтис УЛМАНИС,
Латвия Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Сизни, бутун ўзбек халқини, барча ўзбек дўстларимизни миллий байрам — Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни билан самимий табриклайман.

Биз Туркманистон ва Ўзбекистон ўртасидаги мавжуд муносабатларимиз билан фахрланамиз, ўзбек халқи билан дўстлигимизни юксак қадрлаймиз. Чунки бу дўстликда ташқи сиёсий алоқаларимиз тизимидаги устувор йўналишни ҳам кўрамиз.

Мустақиллигимизнинг дастлабки етти йили мураккаб сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ўзгаришлар, ўзлигимизни янги қиёфада тасаввур этиш йиллари бўлди. Бироқ Ўзбекистон билан Туркманистон ўртасидаги муносабатлар, иккала жигарбанд халқ ўртасидаги алоқалар ҳар қандай синов ва тафтишлардан юқори туради. Назаримда, бу ҳол барча туркман ва ўзбек сиёсатчиларига, давлатларимизнинг барча масъул фуқароларига доимий дастуриламал бўлмоғи лозим.

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич,

Ўзаро шахсий муносабатларимиз ва бир-биримизга ишончимиз даражасини жуда юксак баҳолашимни алоҳида қайд этаман. Сизга сиҳат-саломатлик, ўзбек халқи равнақи йўлидаги меҳнатингизда муваффақиятлар тилайман.

Камоли эҳтиром ила

Сапармурод НИЁЗОВ,
Туркманистон Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик байрами муносабати билан Вьетнам халқи ва шахсан ўз номимдан Сизга ва Ўзбекистон халқига энг самимий қутловларимни йўллайман.

Кейинги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларида ажойиб ривожланиш қадамлари қўйилганлигини қайд этиб ўтишдан бахтиёрман.

Ўзбекистон Республикасида фаровонлик ва бахт-саодат тобора ортиб бораверсин.

Президент Жаноблари, Сизга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат ва юксак лавозимингизда улкан муваффақиятлар тилайман.

Чан Дик ЛИОНГ,
Вьетнам Социалистик Республикаси Президенти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик байрами муносабати билан Сизга ва бутун Ўзбекистон халқига Индонезия Республикаси ҳукумати ва халқи номидан самимий қутловлар йўллашимга ижозат бергайсиз.

Давлатларимиз ўртасидаги самимий ва дўстона муносабатлар халқларимизнинг ўзаро фойдали манфаатлари йўлида жадал ривожланиб боришига қатъий ишонч билдириш учун шу имкониятдан фойдаланишимга рухсат этгайсиз.

Жаноби Олийлари, Сизга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, Ўзбекистон халқига бундан буён ҳам тараққиёт ва равнақ тилашдан бахтиёрман.

Бурҳониддин Юсуф ҲАБИБИЙ,
Индонезия Республикасининг Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Покистон ҳукумати ва шахсан ўз номимдан Сиз Жаноби Олийлари ҳамда Ўзбекистон ҳукуматига Мустақиллик куни муносабати билан самимий қутлов йўллаш менга улкан мамнуният бахш этади.

Мамлакатларимиз ўртасидаги мустаҳкам қардошлик алоқалари ўзаро ишонч ҳамда тарих ва маданиятларимизнинг чуқур илдизларга асосланган. Ишончим комилки, йиллар ўтгани сайин бу муносабатлар мустаҳкамланаверади.

Мен Парвардигордан Сиз Жаноби Олийларига сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ҳамда узоқ умр, шунингдек, қардош Ўзбекистон халқига равнақ ва фаровонлик ато этишини тилайман.

Менинг энг юксак эҳтиромимни қабул айлагайсиз, Жаноби Олийлари.

Муҳаммад Рафиқ ТАРАР,
Покистон Ислом Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Президент Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг етти йиллиги нишонланиши муносабати билан Жазоир халқи ва шахсан ўз номимдан Сиз Жаноби Олийларига бахт-саодат ва сиҳат-саломатлик, ўзбек халқига эса тараққиёт ва фаровонлик тилаш менга катта мамнуният бахш этади.

Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги алоқалар ривожланиб янада мустаҳкамланаверсин.

Президент Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Лиамин ЗЕРУАЛ,
Жазоир Халқ Демократик Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами — Мустақиллик куни муносабати билан Сиз Жаноби Олийларига самимий табрик ва қутловларимни йўллаш менга улкан мамнуният бахш этади.

Мен мамлакатларимизни боғлаб турган дўстона муносабатлар халқларимиз равнақи йўлида янада ривожланаверишига астойдил ишонаман.

Сизга, Жаноби Олийлари, мустаҳкам сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва узоқ умр, қардош Ўзбекистон халқига эса тинчлик, равнақ ҳамда фаровонлик тилайман.

Шаҳобиддин АҲМАД,
Бангладеш Халқ Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни муносабати билан Сиз Жаноби Олийлари ҳамда Ўзбекистон халқига самимий табрикларимни йўллайман.

Ҳиндистон билан Ўзбекистонни анъанавий илиқ тарихий муносабатлар боғлаб туради. Биз узоқ йиллар мобайнида давом этаётган, халқларимиз равнақи йўлидаги ҳар томонлама ва барқарор муносабатларимиз ривожини юксак қадрлаймиз.

Жаноби Олийлари,

Марҳамат қилиб, Сизга бўлган юксак ҳурмат-эҳтиромим, дўст Ўзбекистон халқига янада равнақ ва муваффақиятлар, шахсан ўзингизга сиҳат-саломатлик ва омонлик тилаб қилган ниятларимни қабул айлагайсиз.

Кочерил Раман НАРАЯНАН,
Ҳиндистон Республикаси Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингизнинг Мустақиллик куни муносабати билан Сиз Жаноби Олийларига Бирлашган Араб Амирликлари халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номимдан самимий табрикларимни ва эзгу-тилакларимни йўллаш менга мамнуният бахш этади.

Сиз Жаноби Олийларига улкан бахт, қардош Ўзбекистон халқига тараққиёт тилайман.

Ҳурмат ва эҳтиром ила,

Зоид бин Султон ол-НАҲОЁН,
Бирлашган Араб Амирликлари Президенти

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингизнинг Мустақиллик куни билан Сиз Жаноби Олийларини самимий табриклаш менга катта мамнуният бахш этади.

Сиз Жаноби Олийларига сиҳат-саломатлик, қардош Ўзбекистон халқига равнақ ва фаровонлик тилайман.

Мактум бин Рашид Ол-МАКТУМ,
Бирлашган Араб Амирликлари Вице-президенти ва Бош вазири

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингизнинг Мустақиллик куни билан Сиз Жаноби Олийларини самимий табриклаш менга катта мамнуният бахш этади.

Сиз Жаноби Олийларига сиҳат-саломатлик, қардош Ўзбекистон халқига равнақ ва фаровонлик тилайман.

Султон бин Зоид Ол-НАҲОЁН,
Бирлашган Араб Амирликлари Бош вазирининг ўринбосари

МУСТАҚИЛЛИК: ЕТТИ ЙИЛ МЎЪЖИЗАЛАРИ

ИҚТИСОДИЙ ЯНГИЛАНИШ

Бир сўз билан айтганда, етти йил давомида биз келажагимиз пойдеворини қўйдик, истиқлол дарахтининг чуқур илдиз отишига, фарзандларимиз бахт-саодати йўлида эркин ва фаровон турмуш барпо этишга замин яратдик.

(Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон мустақиллигининг етти йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган табрик нутқидан).

1. Бойлик ўзимизники

Рақамлар — иқтисоднинг тили, унга жон бағишлайди, аммо иқтисодий ҳаётда шундай ўзгаришлар борки, уларни рақам билан ўлчаш мушкул: уларни қалбан ҳис этиш жоиз. Бир сўз билан айтганда, иқтисодиётнинг маънавий жиҳатларини на ЭҲМ ҳисоблай олади ва на рақамлар ифодалай олади.

Мустақилликнинг бош иқтисодий якуни — она-юрт бойлигининг миллий мулкка айлантирилиши, унинг бутун халқ манфаати йўлида тасарруф этилиб, истиқлол мақсадларига хизмат қилаётганидир. Мамлакатимизнинг ўзиникига айланган табиий бойликлар ва меҳнат яратган бошқа неъматлар иқтисодий салоҳиятимизга катта ҳисса қўшди. Хориж мутахассислари Ўзбекистоннинг ер ости бойликларини 4 триллион АҚШ долларига тенг деб баҳоламоқдалар.

Беҳисоб бойликларнинг Ўзбекистон мулкига айланиши катта тарихий ҳодиса бўлиб, бу иқтисодий тараққиётни, бинобарин, аҳоли фаровонлигини оширишга хизмат қилади. Аммо миллий мулк дегани сунъий нарса, миллий доирадаги мулкчилик хусусий, жамоа ва давлат мулкидан бошқа нарса эмас, деб унинг аҳамиятини камситиш нотўғри бўлур эди. Миллий мулк — мустақилликка хизмат қилувчи мулк, унинг аҳамиятини англаш учун шўролар даврини эсга олиш кифоя. 70-80 йилларда "Ўзбекистон — СССРнинг валюта цехи" деган ибора бор эди. Дарҳақиқат, Ўзбекистон собиқ Иттифоқ экспортида 3-ўринда туриб, ўз пахтаси, қоракўл териси, ипаги, олтини билан мамлакатнинг валюта хазинасини тўлдириб келган. Ўзбекистон ҳисобидан СССР ихтиёрига ҳар йили миллиард доллардан келиб турган, лекин бу пул марказ мулки бўлиб, Ўзбекистон ундан бир центни ҳам ололмаган. Ўзбек халқи ишлаб топган пул ҳам СССР бюджетида марказий вазирликлар ва идоралар ихтиёрида бўлиб, унинг қанчаси республикага тегиши юқорига боғлиқ эди.

(Давоми 3-бетда)

ҲУРРИЯТ НАШИДАСИ

Ўтган сешанба куни юртимнинг ҳар гўшасида, айтиш мумкинки, ҳар бир хонадонида байрам шодиёнаси бўлди. Уйда кечгача қизларимиз, куёв, невараларни кутдик. Келганлардан сўрайман: "Кўчада одам кўпми?". Жавоб бир хилда: "Бутун халқ, бари-бари кўчага чиққандек". Ростини айтсам, уйда ўтиролмадик. Кечга яқин биз ҳам — чол-кампир шаҳар марказига отландик.

Ё, тавба, деймиз атрофга кўз ташлаб. Ёшу-қари кўча ва майдонларга чиққан. Улар руҳини кўрсангиз, кўзлари чўғдек ёнади. Болалар қувончига эса таъриф йўқ. Юртдошларимдаги кайфият бутунлай ўзгача. Ҳаммаси табиий. Кишилар шу қадар кўпки, зўрға қадам ташлаб бораяпмиз. Ҳар жой ҳар жойда ўйин-кулги, мусиқа садолари янграйди. Бир нарса бутун борлиғи билан кўзга ташланиб турарди — халқимизда миллий руҳ уйғонгани, ўз юрти билан фахрланиш туйғуси туп қўйиб, палак ёзмоқда, мустақиллик кунини чексиз шодиёналик билан нишонламоқда. Бу том маънодаги умумхалқ сайлини ҳеч ким, махсус буйруқ билан ташкил этгани йўқ. Табиий равишда шундай улуғворлик кашф этмоқда. Табиий нарса эса тенгсиз гўзал бўлади, қадрли бўлади. Етмишни қоралаб боряпман, лекин ҳали ҳеч қачон ҳеч ерда бу каби чиндан ҳам умумхалқ шодиёнасини кўрмаган эдим. Руҳим ғоят тетиклашди, белимга қувват киргандек ҳис этдим ўзимни. Шу кунларга етказгани учун Яратган эгамга ҳадсиз ҳамду-санолар айтдик.

Юртбошимиз таъкидлаб атганидек, дарҳақиқат, мустақиллик байрами Ўзбекистон аталмиш гўзал ва табиий, бетакрор ва табаррук заминда яшаётган ҳар қайси инсон учун, Ватанимизнинг ҳар бир фарзанди учун энг азиз, энг улуғ байрамга айланиб қолди.

Сайлгоҳ хиёбонида халқ бамисоли дарё каби оқиб бораяпти. Бир маҳал рўпарамиздан уч йигит келаётганлигига кўзимиз тушди. Байрам куни эмасми, бироз "ширин" бўлиб олишган. Туртилиб кетмайлик деган ниятда ўзимизни четга олдик. Буни улар сезишди, кела солиб:

— Ассалому алайкум, амакижон, опоқижон, байрамларингиз муборак бўлсин, — дейишди таъзим билан. — Айбга буюрмайсизлар, байрамчилик. Қўлларини кўксига қўйганча, бизни ўтказиб юбормагунларича жойларидан силжишмади. Шу ҳолатда ҳам миллий одоб, миллий руҳ устун келди. Қаттиқ ҳаяжонландик.

Кампиримга Сайлгоҳдаги киши дилини хушнуд этадиган чойхонани кўрсатмоқчи бўлдим. Бирига кўтарилдик. Одам тирбанд. Ҳай, дедик. Иккинчисига бордик. У ерда ҳам аҳвол шундай экан.

— Буни қара, бу ерда ҳам жой йўқ. Бироз дам олсак, бир пиёладан чой ичсак деган ниятда эдим.

Мен ҳеч кимдан сўраганим йўқ, чол-кампир ўзаро суҳбатлашдик. Ён томондан бир йигит ёшгина хушрўй хотини билан ўрнидан туриб жой бўшатишди. Стол устида ичидагисининг ярми ичилган "Кока-кола" шишаси, озгина шоколад ҳам турибди. Хижолат бўлдик. Буни сезишди шекилли:

— Дуо қилинглар, биз ҳам сизлардай бўлиб юрайлик, — дейишди.

Билсак, йигитнинг номи Аҳмаджон, келинники эса Муҳайё экан.

— Нима келтириб берайлик, "Фанта"ми ё "Кока-кола", — сўраса бўладими Аҳмаджон.

— Чой ичамиз, лекин ўзимиз олиб келамиз.

Қаёқда дейсиз, дарров чой келтирди, қолган шоколадларини бизга беришиб ижозат олишгач, хиёбон томон кетишди.

Бундай қараганда айтарли ҳеч нарса юз бергани йўқ. Лекин бошимиз еттинчи осмонда. Миллий қадр-қиммат дегани шу, инсонни улуғлайдиган, каттага иззат-ҳурмат кўрсатадиган миллатимнинг қадимий одати, қаддини тиклаётгани бу. Ҳа, кишиларимизнинг тафаккури ўзгараяпти. Маънавий қиёфаси ҳам. Миллатим ўзлигини англаяпти, аҳиллик, меҳр-оқибат, мурувват каби фазилатлар бўй чўзяпти.

Очиқ майдондаги шўх мусиқа овози шундай эшитилиб турибди. Кимдир ўртага тушиб яйраб-яйраб ўйнаяпти. Атрофдагилар завққа тўлган ҳолда қарсак чалишмоқда. Улкан фаввoрадан отилаётган оби-ҳаёт зарралари атрофга ажиб бир латофат бахш этган.

Ҳаяжон билан атрофдагиларга боқаман. Барчада ғурур, фахр ва ифтихор руҳини туяман. Сайлгоҳда, Мустақиллик майдонида, бошқа жойларда одим ташлаётган, байрамни нишонлаётган ҳар бир юртдошимда шу ҳолат, шу кайфият. Борлиғимиздаги ҳаяжонни сўз билан ифода этмоқ амри маҳол. Шундай кунлар келаркан, шундай воқеаларни кўрар эканмиз — нега шодланмайлик. Шу сўлим оқшомда ҳар бир кишининг қалби энг самимий, энг эзгу туйғулар билан лиммо-лим эди. Миллий ғурур, миллий руҳ — тенгсиз хислат, у чинакамига мўъжизалар яратажак. Шу руҳ юксалишимизнинг синмас қаноти, ўсиш, улғайишимизнинг тенгсиз манбаи.

Миллий ғururинг уйғонгани рост бўлсин, халқим. Раҳнамойимиз айтганларидек: "Бугунимиз ва эртамизни Оллоҳнинг ўзи ёмон кўзлардан, бало-қазолардан, офат ва фалокатлардан асрасин, эзгу ишларимизда мададкор бўлсин!"

Исмоил СУЛАЙМОНОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

ЎЗБЕКИСТОН ТЎЙ ҚИЛАР БУГУН

(Давоми. Боши 1-бетда).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

Нукуснинг Халқлар дўстлиги хиёбони, Мустақиллик ҳамда Қорақалпоғистон кўчаларида байрам ярмаркалари очилди. Республика майдонида кечки пайт мамлакатимиз истиқлолининг етти йиллигига бағишланган «Яйра, яшна, Ўзбекистоним» деган номда театрлаштирилган байрам томошалари бўлди. Қорақалпоғистон Республикаси ўзининг кўркам ва шинам шаҳарлари билан Тўрткўл, Амударё, Кегайли, Хўжайли, Қонликул, Нукус туманлари ва шаҳарлари байрам тантаналарида фаол қатнашди.

Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси кубоги учун Республика майдонида узоққа югуриш бўйича мусобақа ўтказилди. «Спартак» стадионида гимнастика, каратэ-до, бокс, таэкван-до, дзюдо, оғир атлетика, миллий кураш мусобақалари бўлди. Футбол бўйича эса ярим финал мусобақалари ўтказилди. Нукус шаҳри Отчопарида чавандозлик бўйича мусобақа, кўпкари бўлиб ўтди.

Байрам тантаналарини Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси Т. Камолов очди ва қорақалпоқ халқига тинчлик , омонлик тилади.

Ўз мухбиримиз.

АНДИЖОН

Аслида, бу боқий байрам шодиёналари Андижонда эрта баҳордан бошланган эди, десак муболаға бўлмас. «Оиламбахтим менинг, гузарим-фахрим менинг», деб номланган кўрик-танловда ҳар бир хонадон, маҳалла, шаҳар ва туман иштирок этди. Хонадон соҳиблари уй бекалари ҳовли ва кўчаларнинг саришталиги, ободонлиги учун баҳслашишдан ташқари, шарқона урф-одатларимизни, умуминсоний қадриятларни тағин-да улуғладилар. Никоҳ тўйлари олтин, кумуш тўйларга уланди. Ҳовли тўйлари ортидан маҳаллаларга «зангори олов», тоза ичимлик суви келганлигини нишонлаш сингари шодиёналар уланиб кетди. Айнан улуғ айём куни Избоскан туманидаги Бобур номли жамоа хўжалиги бошқаруви ўнга яқин болакайнинг суннат тўйини ўтказиб берди.

Байрам тантаналари ҳар йилгидан фарқлироқ, Андижон шаҳридаги бош майдонда эмас, ўз бағрига ўн бир минг меҳмонни чорлаган «Наврўз» ўйингоҳида бўлиб ўтди. Шуниси эътиборлики, ям-яшил майсалар билан қопланган ўйингоҳ майдони немис мутахассислари томонидан қайта таъмирланди. Ўриндиқлар ҳавас қилса арзигулик даражага келтирилди.

Ажиб гўзаллик, тароват касб эттан ва байрам олдидан вилоят аҳлига тортиқ этилган ҳазрат Навоий номи билан аталувчи мўъжизакор боғнинг атрофларида савдо ярмаркалари ташкил этилди. Марҳамат, Андижон, Избоскан, Шаҳрихон туманларининг деҳқонлари, боғбону соҳибкорлари «Она ер саховати» кўргазмасини ташкил этиб, ўзлари етиштирган маҳсулотларни бозордагидан йигирма-ўттиз фоиз арзон нархда сотдилар. Вилоят матлуботчилари эса қишлоқларнинг аҳоли гавжум бўлган 50 дан ортиқ ерида «Мактаб бозори» ташкил этдилар.

Андижон шаҳар ҳокимлиги ва шаҳар халқ таълими бўлими кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилаларнинг фарзандларига байрам дастурхони ёзди. Болажонларга 100 минг сўмлик кийим-кечак ва 50 минг сўмлик дарслик туҳфа этилди. «Андижонтурист» ҳиссадорлик жамияти истиқлол фидойиларидан 360 нафарини Бухоро, Самарқанд, Шаҳрисабз шаҳарларини зиёрат қилиб келишлари учун саёҳатга кузатиб қўйди.

Карнай-сурнай садолари, хонандалар хонишлари тунги ёғдулар остида ярим тунга қадар давом этди.

О.ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БУХОРО

Ўтган етти йил ичида Бухоро вилояти шаҳар ва қишлоқлар қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Амалга оширилаётган кенг қамровли бунёдкорлик ишлари, ижтимоий-иқтисодий соҳадаги туб ислоҳотлар, кишилар онги ва тафаккуридаги янгиланиш истиқлол ғоялари билан уйғундир. Қоровулбозор нефтни қайта ишлаш заводининг довруғини бугун ким билмайди, дейсиз! Республикамиз нефть мустақиллигини таъминлашда унинг ўрни алоҳида.

Бухоролик қурувчилар байрамга атаб 3400 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой биноларини фойдаланишга топширдилар. 17,7 километр масофага газ, 28 километр масофага ичимлик сув қувурлари тортилди. Бу борадаги бунёдкорлик ишлари давом эттирилмоқда. Бухоро шаҳри, Ғиждувон, Пешку, Когон туманларида янги маданий-маиший хизмат шохобчалари илк бор ўз эшикларини очди. Мактаблар, боғчалар, шифохоналар, савдо иншоотлари ана шулар жумласидандир.

Карнай-сурнай садолари эрта тонгданоқ бухороликларни байрам тантаналарига чорлади. Чеҳраларда шукроналик ифодаси-кўтаринки руҳ, хуш кайфият. Кўчалар ва хиёбонлар ҳар қачонгидан тирбанд. Машҳур тим бозори, «Тоқи заргарон», «Телпакфурушон» расталарида савдо-сотиқ авжида. Шу куни шаҳарнинг гавжум жойларида саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ярмаркаси, амалий ҳамда тасвирий санъат асарлари кўргазмаси ташкил этилди. Байрам дастурхонига бухороча майизли ош, ҳалиса тортилди. Муҳтожларга моддий ёрдам кўрсатилиб, турли хил совға-саломлар улашилди.

Айниқса, «Бухоро» меҳмонхонаси олдидаги бош саҳна, арк майдони, «Бухоро» ўйингоҳи, «Эртакча» болалар боғида бўлиб ўтган шодиёналар кўпчилик ёдида узоқ сақланиши шубҳасиз. Бу ерга тўпланганлар турли кўнгилочар томошалар, халқ ўйинлари ва спорт мусобақаларини мириқиб томоша қилдилар. С. Айний номидаги мусиқали драма ва комедия театри, Бухоро шаҳар «Камолот» маданият уйининг «Моҳи-Ситора», вилоят услубиёт маркази қошида ташкил этилган «Нозанин» фольклор-бадиий ҳаваскорлик дасталари ижросидаги куй-қўшиқлар барчага хушнудлик бахш этди.

Кўча ва майдонларда бошланган тантаналар кечга томон қишлоқ ва маҳаллаларга, хонадонларга кўчди. Бухороликлар шу куни дилдан яйраб, осуда ҳаёт, порлоқ келажак гаштини ўзаро баҳам кўрдилар.

Н. ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЖИЗЗАХ

Байрам жиззахликларга ўзгача шукуҳ, бардам кайфият бахш этди. Марказий ўйингоҳга тўпланган тўрт ярим минг томошабин осмондан нур ёғилаётганининг гувоҳи бўлдилар. Ўйингоҳ ўртасидаги улкан саҳнада карнай-сурнай садолари остида томошалар кўрсатилди. Жиззахда ўтказилган оилавий ансамбллар, эстрада томошалари кўрик-танловларининг ғолиблари, республика санъат усталари ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Истиқлол боғи, Навоий кўчаси шаҳар ичра алоҳида байрам шаҳарчасига айланди. Бу кўчада ўн битта туман аҳли ўзларига ажратилган жойларда рамзий шаҳарчалар бунёд этдилар. Уларда савдо расталари, халқ ҳунармандлари кўргазмаси, халқ ўйинлари намойиш этилди.

Юксакда Ўзбекистон байроғи ўрнатилган ҳаво шарлари оҳиста сузиб юрибди. Булутлар ортидан отилиб чиққан «АН-2» самолёти ерга буғдой сочгандек, майдон бўйлаб парашютчиларни сочиб ўтди. Улкан аэростат кўкка кўтарилди, мушакбозлик бошланиб кетди.

Етти рақамида рамзий хислат бор. Мустақилликнинг етти йиллиги байрами дастури Жиззахда етти йўналишда олиб борилди. Мустақиллик тарихи, улуғ furbobokalonlar мероси, асрий интиқ орзулар аждодларнинг жонли руҳи ила ифода этилди. «Туркистон — умумий уйимиз» мавзуида ўнлаб миллат вакилларининг миллий удумлари кўз-кўз қилинди. «Ҳосил-98», «Спорт-тинчлик элчиси» шиори остида ҳамда нафис санъат йўналишларида бир-бирини такрорламайдиган томошалар дастури намойиш этилди.

Одамларнинг кайфияти чоғ дедик. Шундай бўлиши табиий.

Чунки улар бу йил илк бор Мустақиллик байрамини улкан ютуқлар билан кутиб оляптилар. Ғаллакорлар аҳдларининг устидан чиқишди. Пахтакорлар теримни бошлаш тараддудида. Қурувчилар яна иккита гузарни, бир неча ўқув даргоҳи, шифо масканларини ишга туширишди.

Байрам шодиёналари кун бўйи давом этди.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАВОИЙ

Вилоятда ҳали бунчалик жозибали, дилхушлик билан ўтказилган тўйни ҳеч ким эслай олмайди. Рости, жуда серзавқ, гаштли бўлди. Бундан бир ҳафта олдин Учқудуқ шаҳрида шаҳар ва туманда истиқомат қилаётган кам таъминланган серфарзанд оилалар 80 нафар боласининг суннат тўйи вилоятдаги истиқлол байрами тантаналарини бошлаб берди, десак муболаға бўлмайди. «Тўйбошилар»— Учқудуқ шаҳар ва туман ҳокимлиги, вилоят йўл қурилиши ва таъмири бошқармаси, Навоий тоғ-металлургия комбинати Шимолий кон бошқармаси ва бошқа кўплаб ҳомий ташкилотлар «Тўйболалар»ни мустақиллик инъомлари билан сийладилар.

Мустақиллик байрами тантаналари томдилик, конимехлик, нуроталик қоракўлчилар, қизилтепалик, навбаҳорлик, хатирчилик, навоийлик миришкор деҳқону марду майдон чорвадорлар юртида ҳам зўр қувонч билан ўтказилди.

Вилоятда кўплаб маданий-маиший объектлар эшиклари очилди. Байрам арафасида вилоятда ҳаммаси бўлиб 500 ўринли тиббиёт муассасалари, 2130 ўқувчига мўлжалланган 6 та янги мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Хатирчи тумани маркази Янгиработга ва Навоий тумани маркази Карманага тоза ичимлик суви қувури уланди. Қишлоқ ва овуллардаги одамлар истиқомат қиладиган 12 жойда табиий газ олови ёндирилди. Айниқса, қизилқумлик қоракўлчилар юрти Томди туманининг янги қурилаётган маркази Томдибулоқ шаҳарчасида байрам куни 40 оиланинг қувончи чексиз бўлди. Оила йилида уларга янги қурилган шинам квартираларнинг калитлари топширилди.

Вилоят маркази мустақиллик тантаналари бош майдонига айланди. Ўз бағрида 80 дан ошиқ миллат ва элатни бир оила фарзандидек ардоқлаётган Навоий шаҳри меҳмонларни очиқ чеҳра билан кутиб олди. Шу кунлари шаҳарда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ярмаркаси, турли спорт мусобақалари, бадиий ҳаваскорлик гуруҳларининг чиқишлари, бепул кинофильмлар намойиш этилди.

1 сентябрь эрта тонгида шаҳарликлар ва меҳмонларни карнай-сурнайлар овози уйғотди. Шаҳар ҳокимлиги байрам дастурхонига ош тортиқ этди. Кўча ва хиёбонлар байрам иштирокчилари билан тўлиб-тошди. Тантаналар шаҳардаги «Сўғдиёна» ўйингоҳида кечга яқин бошланиб, алламаҳалгача давом этган театрлаштирилган байрам дастури билан якунланди.

П. ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАМАНГАН

Одатда ҳар йили гуллар шаҳри Наманганда Мустақиллик байрами арафасида тантаналар, шодиёналар бир-бирига уланиб кетади. Бу гал ҳам шундай бўлди. Кўчалар, хиёбонлар, истироҳат боғлари байрамона безатилган. Карнай-сурнай садолари дилга ажиб хушнудлик, кўтаринки кайфият бағишлайди. Шаҳарда ўтказилган гуллар байрами мустақиллик шодиёналарига ҳамнафас бўлиб кетди.

Наманганликлар ҳаётида истиқлолнинг ўрни, қадр-қиммати бўлакча. Бундай дейишимизнинг сабаби бор. Етмиш йиллик орзулар етти йилда ижобат бўлди. Улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Мисолларга мурожаат қилайлик. 1990 йилгача вилоят бўйича жами 1480 километр газ тармоқлари тортилган бўлса, етти йил давомида бу рақам 3 минг километрни ташкил этди. Бошқача айтганда, йигирма йил давомида 95,8 минг оила газлаштирилган бўлса, истиқлол даврида 120 мингдан зиёд хонадонда «зангори олов» ёнди. Аҳолини тоза ичимлик сув билан таъминлаш, маънавият, қурилиш, саноат, халқ маорифи соҳасида эришилган ютуқлар ҳам салмоқли.

Байрам арафасида 60 дан зиёд янги мактаб, шифохона каби замонавий иншоотлар фойдаланишга топширилди. Кўчалар, майдонлар таъмирланди. Янги гулзор ва хиёбонлар барпо этилди.

Хуллас, наманганликлар учун бугунги байрамнинг файзи ва шукуҳи ўзгача. Шаҳар марказидаги Бобур номли маданият ва истироҳат боғи ҳар қачонгидан гавжум бўлди. Бу ерда ўтказилган турли кўнгилочар тадбирлар, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг чиқишлари тўпланганлар дилини хушнуд этди.

Байрам тантаналари маҳаллалар, шаҳар ва қишлоқлар, туманларда эрта тонгдан кеч оқшомгача давом этди. Ҳамма жойда халқ сайллари, савдо ярмаркалари ташкил этилди, санъаткорлар ва бадиий ҳаваскорларнинг чиқишлари уюштирилди. Вилоятда истиқомат қилаётган 89 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек, мустақиллик байрамини шоду хуррамлик билан нишонладилар.

А. МАДАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

САМАРҚАНД

Самарқандда энг азиз байрам ва тантаналар ҳар доим Регистон майдонида нишонланади. Мустақиллигимизнинг етти йиллиги ҳам шундай бўлди.

Одамлар Самарқанднинг «юраги» деб ном олган Регистон майдонига «оқиб» келишди. Бу ерда ҳамма нарса байрам иштирокчилари учун муҳайё этилган. Майдон сатҳини гумбазлар эгаллаган. Улар ортидан қуёш нурлари таралиб турибди. Мадрасалар орасига тортилган симларда минглаб пуфакчалар ва рангли чироқлар турфа хилда жимирлайди. Майдоннинг турли бурчакларида воҳамиз боғлари кўзга ташланади.

Байрам «Номингдан айланай, Ўзбекистоним» ашуласи билан бошланди. Етти гумбаз ичидан 7 хил кўйлак кийган рақкосалар чиқиб келди. Улар камалак шаклида саҳнада жойлашдилар.

Барча саҳна тантаналари етти рақами билан боғланган. Саҳнанинг орқа қисмида улкан бешик. Ундан дунё тан олган етти аллома — Имом ал-Бухорий, Ал-Хоразмий, Ибн Сино, Беруний, Ат-Термизий, Улуғбек, Навоий ҳазратлари чиқиб келишди. Алломаларнинг ҳар бири сўз олиб, ўзлари, ишлари ҳақида сўзлайдилар. Тиллакори мадрасаси пештоқида «Катта чўмич» юлдузлар туркуми пайдо бўлади.

Байрам фақат шаҳарликлар учун эмас, тантаналарга ҳар бир тумандан меҳнат илғорлари, отахон-у, онажонлар ҳам таклиф этилганлар. Ҳар бир туманликлар ўз санъатлари билан эришилган ютуқларни мадҳ этишди, рақс ва ижрочилик маҳоратлари билан халқимизнинг бугунги кунини намоён этишди. Майдон боғ-чаманзорларга айланди. Заминимизда етиштирилган мева ва полиз маҳсулотлари хирмони пайдо бўлади.

Яна «Номингдан айланай, Ўзбекистоним» композицияси ижро этилди. Яна етти гумбаз ичидан етти хил кўйлак кийган раққосаларнинг мафтункор рақслари. Гумбазлар «Регистон», «Чорсу» шаклларини рамзий ифода этиб, ҳаракат қилишади. Шу тариқа байрам ярим тунгача давом этди.

Гули ЧЕҲРА,
«Халқ сўзи» мухбири.

СИРДАРЁ

Бугун Гулистон шаҳрининг таровати ўзгача. Эрта тонгдан карнай-сурнай садолари янгради. Гўё келинчак мисоли ясанган шаҳарнинг кенг ва равон кўчаларидан марказий майдон сари отланган одамларнинг кети узилмайди. Уларнинг чеҳраларидан ҳаётдан шодмон эканликларини билиб олиш қийин эмас. Дарҳақиқат, Мирзачўлда яшашнинг ўзи шараф-да.

Шаҳарнинг марказий хиёбонида ўзгача шукуҳ ҳукмрон. Одамлар гавжум.

— Истиқлол ҳар биримизга иймон-эътиқод билан яшаш туйғусини инъом этди, — деди байрам тантанасини очиб берган вилоят ҳокими Ўктам Исмоилов. — Бунёд этилаётган қурилишлар, ободончилик ишлари, кишилар кайфиятининг яхшиланиб бораётганидан далолат.

Вилоятнинг турли шаҳар ва туманларидан келган халқ санъаткорлари, Ф. Зокиров раҳбарлигидаги «Ялла» ансамбли, Наманган вилоятидан ташриф буюрган «Навбаҳор» ашула ва рақс дастасининг, айниқса қизиқчиларнинг чиқишлари мустақиллик йилларида эришилган улкан бунёдкорлик ишларини образли ифодалаган саҳна лавҳалари мирзачўлликларнинг хотираларида бир умр муҳрланиб қоладиган бўлди.

Гулистон шаҳрида ва барча туман марказларида эрта тонгдан бошланган тантаналар кеч тунга қадар давом этди. Осмонга отилган мушакларнинг ранго-ранг шафақлари атрофни нурларга белади.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРХОНДАРЁ

Сурхон воҳасининг бир чангал тупроғида Менделеев даврий жадвалининг барча элементлари бор. Шерободнинг ош тузи, Сариосиёнинг фосфорит, Бойсуннинг кўмир, керамзит, мармар заҳиралари, Дашнободнинг анори, Сайхоннинг сур қоракўл терилари элнинг ризқ-рўзига саховат бўлиб ёғилмоқда.

Истиқлолдан пешонаси ярқираган эл дориломон байрамни фахру-ифтихор билан, шукуҳу ғурур билан нишонламоқда. Термиз шаҳрининг бош майдонидаги байрам тантанасини очаётиб, вилоят ҳокими Жўра Норалиев гап аввалида болажонларни, мактаб ўқувчиларини табриклади. Улар учун янги мактаблар, боғчалар, коллежлар қуриш бундан буён янаям яхшиланишини айтди.

Байрам томошаларини ҳам болалар бошлаб бердилар, шеър, қўшиқ айтиш, рақсга тушишдаги уларнинг маҳорати, топқирлиги, анжуман аҳлида катта таассурот қолдирди.

Мустақиллик боис Алпомишдай полвонларимизнинг елкасига офтоб текканини айтинг. Ал-Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган миллий кураш бўйича халқаро турнир ғолиблари Ў. Тўраев, Р. Эргашев, Э. Маҳмарасулов, самбо бўйича чемпион С. Ҳасанов, каратэ бўйича чемпион А. Қаландаров... Спортнинг бошқа турлари бўйича эришилаётган муваффақиятлар...

Шунинг учун ҳам спортчиларнинг чиқишлари гулдурос қарсаклар билан қарши олинди. Улар майдонда кўринганда Шоберди бахши бошлиқ бахшиларнинг «Алпомиш» достонидан терма-қўшиқлари янграб кетганидан бутун осмон завқ-шавққа тўлиб кетди.

Карнай-сурнайлар садоси авжига чиқди. Ўтмиш қадриятларимиз, бой маданий меросимиздан нишона бўлиб чанқовуз жаранглади. Дўмбираю чилдирма нағмалари янгради.

Ютуқларимизни ифода қилган рақамлар созандалар чолғусининг пардаларида куй бўлиб, юракларни жунбушга келтирувчи оҳанг бўлиб янгради. 30 дан ортиқ бадиий жамоаларнинг хушовоз хонандалари истиқлолу эрк-озодлик деган муқаддас қўшиқни жам бўлишиб ижро қилишди.

Тантаналар кечгача давом этди. Бу шодиёна куннинг ҳеч охир-адоғи йўқдай эди.

О. УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Миллий айём тантаналари вилоятнинг энг чекка ҳудудларида ҳам катта тўйга айланиб кетди. Сирдарё соҳилидаги Бекобод шаҳри, Паркент тумани адирликлари, сўлим гўша — Бўстонлиқ тоғлари қўшни Қозоғистон билан туташ Тошкент тумани ҳудудида айём шукуҳи эрта тонгданоқ янграган карнай-сурнай садоларида мужассам эди.

Мустақиллик куни Чирчиқ шаҳри аҳолиси истироҳат боғида ёзилган дастурхонга жамул-жам бўлишди. Тантана халқнинг оммавий сайлига уланиб кетди. Айём шарофати билан фойдаланишга топширилган янги тураржой биноси, маъмурий-маиший мажмуалар шаҳар кўркини янада очди.

Ангрен, Янгиобод, Нуробод, Чиғириқ каби ўнлаб қўрғонларда эрта тонгда бошланган айём тантаналари чошгоҳга бориб шаҳар марказига кўчди.

Янгийўлда эса истиқлол шодиёналари шаҳар биринчилиги учун ўтказилган оммавий спорт мусобақалари билан бошланди. Хуллас вилоятнинг ҳар бир гўшасида мустақиллик куни ўзига хос маракага айланиб кетди.

Байрам шарофати билан Қибрай, Бўка, Пскент, Оққўрғон, Зангиота туманларида бир қатор маданий-маиший бинолар, соғломлаштириш мажмуалари, теннис корти, автобекатлар, чойхона ва оромгоҳлар аҳоли хизматига топширилди.

Айём арафасида бутун вилоятга бир хушхабар тарқалди: «Эшитдингизми, Олмалиқдан қаҳрамон чиқибди!» — дейишарди одамлар кўча-кўйда, бир-бири билан салом-алик қилишаркан. Ҳа! Мамлакат Президентининг Фармонига биноан «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони билан тақдирланган беш нафар Ўзбекистон ўғлонларининг бири Тошкент вилоятидан. У — Олмалиқ кон- металлургия комбинати «Қолмақир» кони экскаватор-машинисти Жонсаид Турдиевдир. Жонсаид ака, айём ва нишон сururини минглаб юртдошлари билан истиқлол тантаналарида нишонларкан, қувончу ҳаяжонини яширолмай шундай дейди:

— Халқим, Ватаним тараққиёти йўлидаги меҳнатларим рўёбга чиққани ҳаммамизга муборак! Юртимиз озод бўлмаганида бунақанги олий нишонлар қаёқда эди дейсиз. Барча ер усти ва ер ости бойликларимиз қатори Олмалиқ кончилари қазиб олаётган олтинлар ҳам ўзимизники экани энди ҳақиқат. Шунинг учун ҳам ишлаб толмайсан! Ахир, ўз юртинг, ўз халқинг учун ишлаш нақадар шарафли!

Ш. КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ФАРҒОНА

Фарғоналиклар учун истиқлолимизнинг етти йиллиги тантаналари қўшалоқ байрамга айланиб кетди. Умумбашарий қадриятга эга бўлган қомусий билим эгаси Аҳмад ал-Фарғонийнинг 1200 йиллиги тантаналари ҳам мустақиллик байрамининг узвий давоми, миллий қадриятларимизнинг чинакам намойиши бўлиши, шубҳасиз.

Бу йилги байрамнинг ўзига хос томони шундаки, шодиёналар вилоят, шаҳар, туман марказларидан қишлоқлар, маҳаллалар, гузарлар, далалару боғларга кўчди. Тадбиркор раиса Оминахон Исроилова раҳбарлик қилаётган Қува туманидаги Обидов номли ширкат хўжалигида қутлуғ байрам жамоанинг овлоқ Полвонтош адирларида ўтказилди. Янгидан барпо этилган боғда эрта тонгда ош тортилди, туркий халқларнинг қадимий одатига биноан тантаналар пировардида белларига оппоқ этак тутган отахонлар пахтазорга ташриф буюриб, пахта йиғим-теримига оқ фотиҳа бердилар.

Етти йилликка етмишдан зиёд объектлар фойдаланишга топширилди. Шулардан энг йириги — «ДЭУ текстайл компани»нинг Охунбобоев туманидаги тўқув корхонасининг биринчи навбатидир. Корхона йигирув фабрикасидан маҳсулотни қабул қилиб олиб, жаҳон андозаларига жавоб берадиган газлама ишлаб чиқаради. Тўлиқ чет-эл сармояси ҳисобига қурилган корхонада 100 га яқин фарғоналик ўғил-қизлар меҳнат қилишяпти.

Байрам тантаналари оқшом пайти вилоят марказидаги «Фарғона» ўйингоҳида ўзига хос инъикосини топди. Ўн мингдан зиёд томошабин «Етти иқлим гавҳарисан — Фарғона» деб номланган театрлаштирилган адабий-бадиий, тарихий-мусиқий композицияни мириқиб томоша қилдилар.

Энди фарғоналиклар октябрь ойида нишонланадиган улуғ аллома Аҳмад ал-Фарғонийнинг 1200 йиллик тўйи шодиёналарини ҳам бошлаб юборишади.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚАШҚАДАРЁ

Воҳа аҳли мустақилликнинг етти йиллиги байрамини алоҳида бир руҳий кўтаринкилик ва мамнуният билан кутиб олди. Шўртангазда Истиқлол фарзанди — янги гўзал шаҳарча қад кўтармоқда. Бундан ташқари, вилоятда 40 дан ортиқ байрам иншоотлари сифатли битказилиб, фойдаланишга топширилди. Уларнинг орасида ўнлаб саноат, савдо, маиший хизмат бинолари, янги мактаблар, шифохоналар бор. Қарши шаҳрида қариялар чойхонаси ва «Бахт уйи»дан иборат, ворисийлик анъаналарини тарғиб этувчи муҳташам мажмуа байрам куни топширилди. Бу масканнинг қурилиш-монтаж ва ободончилик ишларини бажариш учун 76 миллион сўм сарфланди. Шу куниёқ бу ерда 3 та никоҳ тўйлари ўтказилиб, вилоят ҳокимлиги томонидан ёш оилаларга қимматбаҳо тўй совғалари ҳадя қилинди.

Қашқадарё пиллакорлари катта меҳнат ютуқлари билан байрамни қарши олдилар. Воҳа ғаллакорлари эса шартнома асосида давлат омборларига 320 минг тоннага яқин ғалла етказиб бердилар. Воҳанинг 170 минг гектарни эгаллаган пахтазорлари бинойидай ҳосилга кирди. Қашқадарё пахтакорлари бу йил давлатга 420 минг тонна «оқ олтин» сотиш аҳди билан меҳнат қилмоқдалар.

31 август оқшомида Қарши шаҳрининг сонсиз чироқлар ёғдусидан кундузгидай нурафшон бўлиб кетган марказий Мустақиллик майдонида воҳанинг байрам тантаналари бошланди. Шаҳар жамоатчилиги, вилоятдаги шаҳарлар ва туманларнинг минглаб вакиллари ҳозир бўлган тантанани вилоят ҳокими Ш. Бегматов табрик сўзи билан очди. Халқ сайллари, воҳанинг таниқли санъаткорлари ва туманлардан келган ҳаваскорлик жамоалари ижросида концерт дастурлари намойиш қилинди. Майдонда, катта саҳнада ташкил этилган Истиқлолнинг ўтган етти йилида вилоят ҳаётида юз берган улуғвор ўзгаришларни ўзида ифода этган улкан рамзий солнома-китоб саҳифалари байрамнинг дастурий томошалари орасида пешма-пеш нурланиб очилиб, барча йиғилганларнинг диққат-эътиборини ўзига тортиб турди.

Истиқлол байрами шодиёналари Қарши шаҳрининг савдо расталари ташкил этилган кўчалари ва майдонларида, болалар истироҳат боғи ва шаҳар марказий истироҳат боғида ҳамда вилоятнинг 14 та туман марказларида ва шаҳарларида эрта тонгдан то кеч оқшомгача шукуҳ билан давом этди.

М. САФАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХОРАЗМ

Вилоят аҳли мустақиллик байрамига сезиларли меҳнат муваффақиятлари, муносиб совғалар билан пешвоз чиқди. Шаҳар ва туманларда 14 та янги мактаб, шунингдек, янги ўрта махсус ўқув юртлари, коллеж ва лицейлар қад ростлади. 13 та қишлоқ тиббиёт пунктлари ва бошқа янги иншоотлар фойдаланишга топширилди.

Хивадаги Хоразм Маъмун академияси илғор андозаларда жиҳозланиб илмий-тадқиқот ишлари учун мустаҳкам замин яратилди. Хазораспда бунёд бўлган улкан корхона-шакар заводи ишга туширишга тайёрлаб қўйилди.

Юксак ватанпарварлик хислатлари билан дунё назарига тушган она Тўмарис, жаҳон фани ва маданиятига ҳисса қўшган алломаларимиз ал-Хоразмий, ал-Беруний боғлари, ёдгорлик мажмуаларини бунёд этишга киришилди.

Шунингдек, катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Айниқса, вилоят маркази — Урганчнинг қиёфаси қутлуғ тўй арафаси янада кўркамлашди. Шаҳардаги улуғ мутафаккир Огаҳий ҳайкали қад ростлаган муҳташам майдон вилоят миқёсида кенг кўламдаги тадбирлар ўтказиладиган марказга айланди.

Хоразмликлар вилоят марказидаги Мустақиллик майдонини, айниқса, зўр эътибор ва ҳиммат билан безатдилар. Бу ерда бир йўла 6 янги фаввора байрам арафасида кўрган кўзга завқу шавқ, кўнгилларга сурур бағишлади, улар вилоятдаги йирик корхоналар ҳиммати билан қурилиб фойдаланишга топширилди.

Мустақиллик байрами — 1 сентябрь кенг кўламдаги хайрия ва саховат тадбирлари билан бошланди. Вилоят, шаҳар ва туман ҳокимликлари, корхона, муассаса ва ташкилотлар, жамғармалар ажратган байрам совғалари кам даромадли оилалар, мададга муҳтож кишиларга топширилди.

Байрам шодиёналари шаҳарнинг 7 жойида — муҳташам майдон ва марказлар, ўйингоҳ ҳамда маданий истироҳат боғида бўлди. Санъат жамоалари ва ижрочи ёшларнинг, вилоят ижодкорлари, маънавият ва маърифат намояндаларининг чиқишлари, халқ ҳунармандларининг ва усталарнинг, рассомларнинг кўргазмалари байрам иштирокчиларини хушнуд этди.

Шунингдек, тантаналарга ташриф буюрган хорижлик меҳмонлар фахрли ўринлардан жой олдилар. Тантаналарни вилоят ҳокими И. Юсупов табрик сўзи билан очиб, барчани байрам билан қизғин қутлади. Республикамиз Президентининг Фармонига мувофиқ тақдирланган вилоят намояндаларига Ватаннинг юксак мукофотлари тантанали равишда топширилди.

Сермазмун ва таъсирчан томошалар, дилрабо куй ва қўшиқлар санъат усталари ва ижрочи ёшларнинг чиқишлари, оҳанграбо шеърлар бир-бирига уланиб, мустақилликни, бугунги хур ҳаётимизни, нурли истиқболимизни, эзгу орзу ва умидларимизни шарафловчи, улуғловчи бетакрор мазмун ва моҳият касб этди. Вилоят театр санъаткорлари байрамга бағишлаб тайёрланган «Тўмарис» драмасидан саҳна кўринишларини намойиш қилдилар.

Бир сўз билан айтганда, вилоят аҳли мустақиллик байрамини катта қувонч ва шоду хуррамлик, фахр-ифтихор туйғулари билан нишонладилар. Жонажон Ватанга улуғ садоқатларини намоён қилдилар.

С. АВАЗОВ.

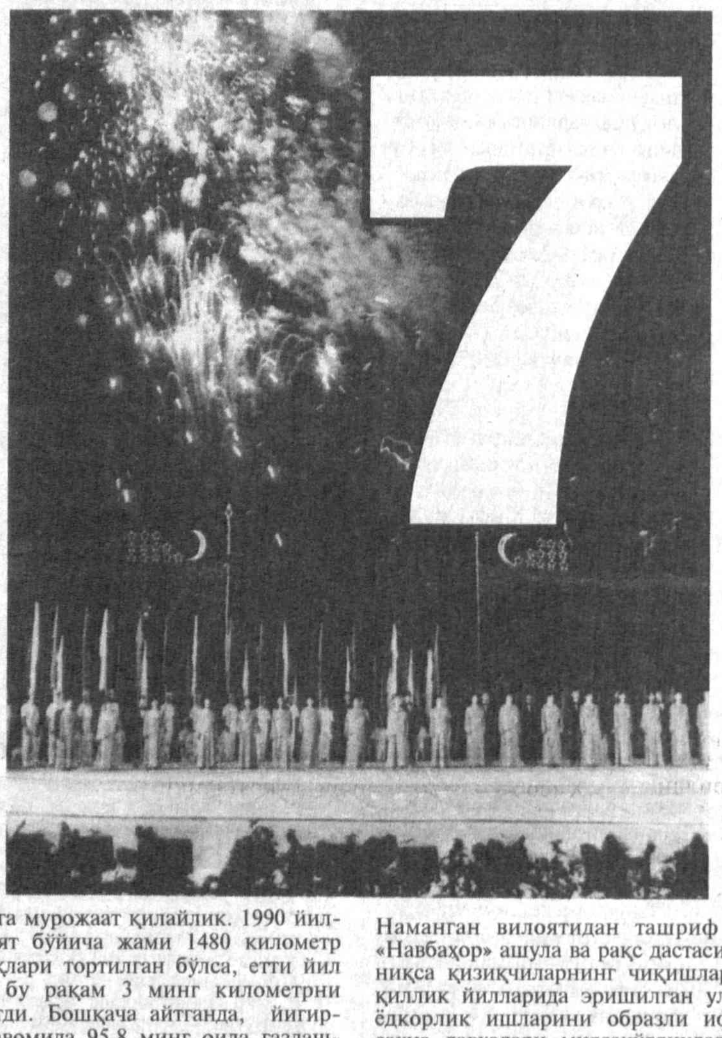

ИҚТИСОДИЙ ЯНГИЛАНИШ

МУСТАҚИЛЛИК: ЕТТИ ЙИЛ МЎЪЖИЗАЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Эндиликда Ўзбекистон ўз бойлигининг ҳақиқий эгасига айланди, ўз маҳсулотларини четга сотиш орқали барқарор валюта тушумига, ўзининг олтин-валюта захирасига эга бўлди. 1995-1997 йилларда мамлакат экспорти 12 млрд. доллардан зиёдни ташкил этди. Шўролар даврида Ўзбекистон шундай валюта тушумига эга бўлишини ҳеч ким хаёлига ҳам келтирмасди. Ҳозир Ўзбекистоннинг олтин-валюта заҳирасини яратилган миллий маҳсулот миқдори билан таққосласак, бу кўрсаткич бўйича биз бир қатор МДҲ мамлакатлари, жумладан, Россиядан ҳам олдинда бормоқдамиз.

Муҳими шуки, топганимиз – ўзимизники. Шўролар давридагидек, Ўзбекистонда яратилган бойликни қайта тақсимлаб, унинг бир қисмини бошқаларга бериб, маҳаллий аҳолининг ризқини қийишга барҳам берилди. Миллий бойлигимизнинг янада ортиб бориши иқтисодий ўсишга, бу эса бозор муносабатларининг қарор топишига боғлиқ бўлиб қолди.

2. Янги иқтисодиёт

Ўтган етти йил ичида Ўзбекистондаги иқтисодий янгиланиш буйруқбозликка асосланган тоталитар тизимдан бозор муносабатлари томон дадил қадам қўйилишидан иборат бўлди. Мустамлака даврида Ўзбекистон СССРдаги социализм номини олган моноиқтисодий тизимнинг бир қисми эди. Бу тизим тўла-тўкис давлатлаштирилган бўлиб, унинг ривожланишини юқоридан туриб тузилган давлат режалари белгилаб берарди. Шу тизим таркибида Ўзбекистон иқтисодий жиҳатдан қарам ва қолоқ республика бўлиб, унинг иқтисоди амалда мустамлака иқтисодидан фарқланмас эди. Бундай тизимни ғарбдаги советологлар “Қизил империализм”, “Янги империализм”, “Коммунистик мустамлакачилик”, деб аташарди.

Ҳатто Мустақиллик арафасида ҳам Ўзбекистонда яратилган маҳсулотларнинг 40-45 фоизи ташқи ресурсларга боғлиқ эди. 1990 йилда республикада истеъмол қилинган озиқ-овқатнинг 31,4 фоизи импортдан иборат эди. Иқтисодиётда аграр тармоқ устун бўлиб, 1990 йилда миллий даромаднинг 44,3 фоизини қишлоқ хўжалиги, унинг атиги 23,8 фоизини саноат берган эди. Ўша йили халқ хўжалигидаги меҳнат унумдорлиги 2,8 фоиз пасайган эди. Ишлаб чиқаришнинг ўсиши ресурс талаб ишга айланиб қолган эди. Хуллас, мустақил Ўзбекистон тоталитар ўтмишдан қолоқ, қарам ва инқирозга юз тутган иқтисодиётни мерос қилиб олган эди. Бу меросни ўнгламай туриб, мустақилликни таъминлаш, иқтисодий равнақ йўлига чиқиш мумкин бўлмай қолди. Мана шундай янгиланиш бозор муносабатлари асосида бўлишини инобатга олган ҳолда Президент Ислом Каримов тоталитар тизимдан бозор муносабатларига ўтишнинг “Ўзбек модели”ни ишлаб чиқди ва уни амалга оширишга бошчилик қилиб келмоқда. Бу модел Ўзбекистоннинг миллий хусусиятларини ҳисобга олувчи ўз йўли борлигини ва ундан изчил борилишини англатади.

Янгича тизим бозор иқтисодиётидан бошқача бўлиши мумкин эмас. Чунки инсоният бундан бошқа самарали иқтисодиётни топа олгани йўқ, шу сабабли бу умуминсоний, умумбашарий иқтисодий тизимдир. Ўзбекистон учун ҳам у истиқбол йўлидир, чунки тоталитар тизимнинг социалистик тузини “татиб кўрган” Ўзбекистоннинг косаси оқармади, аксинча, у қарамликка маҳкум этилди. Шу сабабли бозор тизими биз учун ҳам нажот йўли бўлади.

Мустақил Ўзбекистон бозор иқтисодиётининг асосларини яратишни мулкчиликни ислоҳ этишдан бошлади. Давлат мулкининг монополояси барҳам топиб, бозор иқтисодиётига хос мулкий хилма-хиллик (полиформизм) юзага келди. Шундай шароитда мулк шаклини ўзгартирмай туриб мақсадга эришиб бўлмас эди. Шу заруратдан келиб чиққан ҳолда И. Каримов иқтисодий ислоҳотларнинг “ғоят муҳим вазифаси давлат мулкини хусусийлаштириш ҳисобига кўп укладли иқтисодиётни реал шакллантиришдан иборат эди”, дея қайд этади.

Шу тариқа кўп укладли иқтисодиёт юзага келди. Индивидуал хусусий мулк, корпоратив хусусий мулк, акциядорлар мулки, пайчилар мулки, жамоа мулки, аралаш мулк каби шакллар пайдо бўлдики, бу иқтисодиётда нодавлат сектори ривожланиб боришини англатади. Агар 1993 йилда нодавлат сектори ҳиссасига Ўзбекистон миллий даромадининг 38,1 фоизи тўғри келса, 1997 йилда бу кўрсаткич 71,8 фоизга етди.

Янгича иқтисодиёт мазмунан демократик бўлиб, бозор муносабатлари табиатига мос тушади. Бундай иқтисодиётга турли мулк шакллари ва хўжалик юритиш усулларининг мавжудлиги, монополизмга йўл қўймаслик, бозорда рақобатчиликнинг бўлиши хосдир. Бу иқтисодиёт иқтисодий либерализм (эркинлик) тамойилига асослана бошлади. Корхоналар, хўжаликлар ва ташкилотлар ўртасидаги режали алоқалар ўрнига бозор алоқалари қарор топди, бозордаги талаб-таклифга қараб ишлаб чиқариш юзага келди. Бошқарув тизими тубдан ислоҳ этилиб, юртбошимиз айтганидек, **“Маъмурий-буйруқбозлик тизимининг қолдиқлари, назорат қилувчи тизим ва унинг ижроия органлари тугатилди”.**

Бозор иқтисодиётининг таянчи бўлмиш тадбиркорлар тоифаси юзага келиб, унинг доираси кенгайиб бормоқда. Чунки тадбиркорлик ривожи учун қулай шароит ҳозирланди, уни давлат ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаб келмоқда. Мамлакатнинг иқтисодий тақдирини ўз қўлига олишга қодир бўлган ва миллий манфаатлар йўлида хизмат қилувчи ватанпарвар мулкдорлар синфининг шаклланиши иқтисодиёт қиёфасини ўзгартирди.

3. Тангликдан равнақ сари

Ўтган етти йилнинг рақамларда ўлчаш мумкин бўлган натижаларидан бири — бу иқтисодий ўсишнинг бошланишидир. Мустақилликнинг дастлабки йиллари мобайнида ўтмишдан мерос қолган тангликнинг чуқурлашуви рўй берди, чунки эски иқтисодий тизимдан янгисига ўтиш кезларида бундай ҳол ҳамма ерда содир бўлган. Бошқа МДҲ мамлакатларидан фарқли ўлароқ, Ўзбекистон иқтисодиёти тангликдан тезда чиқиб, ўзини ўнглаб олди. Бунда иқтисодиётни барқарорлаштириш сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш катта ўрин тутди. И. Каримов **“Иқтисодиётни барқарорлаштириш _ бозорни шакллантириш йўлидаги қонуниятли ва муқаррар жараён. У, энг аввало, танглик ҳодисаларига барҳам беришга қаратилган”**, деб таъкидлади. Қисқа вақт ичида барқарорликнинг уч жиҳати таъминланди. Биринчидан, бюджет тақчиллиги мақбул ҳолга келтирилди, яъни унинг миқдори жами ички маҳсулотнинг 30 фоизига тенг бўлди, бу қониқарли эканини халқаро молия ташкилотлари ҳам тан олади. Иккинчидан, пул эмиссияси жиловланиб, инфляция дами кесилди, унинг суръатларини сезиларли даражада камайтиришга эришилди. Учинчидан, ишлаб чиқаришнинг пасайиш суръатлари дастлаб сустлаштирилди, сўнгра бу жараён тўхтатилиб, иқтисодий ўсишга шароит ҳозирланди. 1996 йилдан эътиборан барқарорлик юз бериб, ишлаб чиқариш ҳажми 1,6 фоиз ошди.

Барқарорлаштириш икки асосга таянди. Биринчиси – бозор механизми юзага келиб, ишлаб чиқаришнинг рағбатлантирилиши бўлса, иккинчиси - иқтисоднинг давлат йўли билан тартибланиб туриши бўлди. Ўзбекистон иқтисодиётида ўзгаришлар қандай борганлиги қуйидаги жадвалда яққол акс этган.

Ўзбекистонда иқтисодий динамика кўрсаткичлари

N Кўрсаткичлар	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1. Ялпи ички маҳсулот ҳажми (1990 йилга нисбатан фоиз ҳисобида)	88,1	86,0	83,0	82,0	83,4	86,0
2. Бир ишловчига яратилган маҳсулот	100,0	98,0	94,0	89,1	90,3	94,6
3. Аҳоли жон бошига яратилган маҳсулот	100,0	96,9	89,4	88,4	88,4	91,9

Мазкур ижобий силжишларни халқаро ташкилотлар ва хорижий мутахассислар ҳам тан олишади. Ўзбекистон иқтисодиёти қандай ҳолатда бўлишини англаш учун иқтисодий кўрсаткичларни халқаро ҳисоб-китоб воситаси бўлган АҚШ долларида чамалаб кўрсак, қуйидаги натижаларни кўрамиз.

Валюта ҳисобида Ўзбекистон иқтисодий кўрсаткичлари

№ Кўрсаткичлар	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1. Ялпи ички маҳсулот (олдинги йилга нисбатан фоиз ҳисобида)	88,9	97,7	94,8	99,1	101,6	105,2
2. Жорий нархда ҳисобланган ички маҳсулот (минг доллар ҳисобида)	25192	25613	23333	23123	23443	24715
3. Аҳоли сони (минг нафар)	21454,7	21947,5	22377,5	22784,8	23260,0	23666,8
4. Аҳоли жон бошига яратилган маҳсулот (доллар ҳисобида)	1174	1121	1043	1015	1010	1044

Ҳар иккала ҳисоб-китоб шуни кўрсатадики, 1997 йилдан эътиборан Ўзбекистон иқтисодиётида бурилиш даври бошланиб, аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш ўсиши юз берган. Агар 1997 йил бу кўрсаткич 3,2 фоизни ташкил этса, 1998 йилнинг биринчи ярим йиллиги якунларига қараб уни 3,4 фоиз бўлади, деб айтиш мумкин. Ўзбекистон иқтисодиётини ўз-ўзидан эмас, бошқаларга таққослаб унга баҳо бериш анча тўғри бўлади. МДҲ мамлакатлари орасида фақат Ўзбекистонда саноат маҳсулоти 1990 йил даражасидан юқори. Ялпи ички маҳсулот ҳажми жиҳатидан Ўзбекистон 1990 йил даражасига энг яқин турган мамлакатдир.

МДҲ мамлакатларининг 1997 йилдаги умумлашган иқтисодий кўрсаткичлари (1990 йилга нисбатан фоиз ҳисобида)

№ Мамлакатлар	Ялпи ички маҳсулот	Саноат маҳсулоти	Қишлоқ хўжалик маҳсулоти
1. Ўзбекистон	86	113	88
2. Белорусь	73	72	63
3. Қозоғистон	62	50	47
4. Қирғизистон	60	51	78
5. Россия	59	49	62
6. Арманистон	58	47	118
7. Озарбайжон	44	44	50
8. Гуржистон	42	19	69
9. Украина	42	50	47
10. Молдова	37	41	63

Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, Ўзбекистон иқтисодиётининг 1990 йилги даражасига бошқа мамлакатларга қараганда 5-10 йил олдинроқ етиб олади, бошқалардан илгарироқ доимий иқтисодий ўсиш даврига кириб боради. Албатта, бунинг учун ислоҳотларни изчиллик билан чуқурлаштириб бориш, етук бозор механизмини шакллантириб, унинг кенг кўламда ишлаб туришини таъминлаш, халқдан эса сабр-тоқат, бозор талаби даражасида ишлаш, ҳамжиҳатлик ва фидойилик талаб қилинади.

4. Тараққиёт омили

Ўзбекистон иқтисодиётида юз берган бурилиш тасодифий эмас, балки давр талабига жавоб бера оладиган иқтисодий сиёсатни собитқадамлик билан амалга ошира бориб, бозор механизмини ишга солиш, корхоналар ва хўжаликларда бозор қоидасига биноан ўз-ўзини бошқариш тамойилларига амал қилиш, иқтисодни бошқаришдаги давлат функцияларини бўшаштирмасдан, уларни иқтисодий воситалар асосига кўчириш, бошқаришда хусусий, гуруҳий ва умуммиллий манфаатлар ҳамоҳанглигига эришиш – мана шуларнинг ҳаммаси иқтисодни ўстириш омиллари бўлиб хизмат қилди. Булар орасида. айниқса, фаол инвестицион сиёсат алоҳида ўрин тутди.

Инвестиция учун маблағларни топиб, уларни энг зарур соҳаларга, биринчи навбатда, устувор соҳаларга ётқизилиши иқтисодий ўсиш учун замин тайёрлади. Устувор соҳаларга давлат инвестицияларининг ётқизилиши макроиқтисодий ўсишга пухта шароит яратди. Кейинги йилларда жами инвестицияларнинг учдан икки қисми давлат секторида юз берди, хориж инвестицияларининг бешдан тўрт қисми шу секторга жойлашди. Ўзбекистонда инвестициялаш меъёри (инвестициянинг маҳсулотдаги ҳиссаси) МДҲ мамлакатлари орасида энг юқори бўлди. Шу сабабли инвестиция миқдорининг кескин пасайиб кетишига йўл қўйилмади.

Кейинги уч йилда инвестицияларнинг учдан икки қисми ишлаб чиқаришга ётқизилди, бу маблағлар энг аввал янги технологияни жорий этишга юборилди. Бу меҳнат унумдорлигининг пасайишини тўхтатиб, уни ўсишга мойил этди.

5. Таркибий ўзгаришлар

Мустақиллик арафасида Ўзбекистон иқтисодиёти таркибий тузилишининг асосий белгиси – бу пахта яккаҳокимлигининг мавжудлиги эди. Бундан мақсад Ўзбекистонни нафақат СССРнинг, балки жаҳон социалистик тизимининг хомашё базасига айлантириш бўлган. Ўзбекистон СССРда етиштирилган пахтанинг учдан икки қисмини етказиб берган, лекин ўзи яратган пахтанинг атиги 6-7 фоизини қайта ишлаган. Тайёр маҳсулотга айлантиришдан келган даромад ўзгаларга теккан. Бошқаларга етказиб берилган пахтанинг нархи жаҳон бозори нархидан анча паст юрган. Мустақилликдан олдинги 30 йил ичида пахта яккаҳокимлиги ғоят кучайди, натижада Ўзбекистон саноат салоҳиятининг заифлашуви юз берди, экологик инқироз, Орол муаммоси келиб чиқди. Хомашё базаси бўлган мамлакатларнинг ҳеч қачон косаси оқармаган. Ўзбекистон ҳам ана шундай аҳволда эди. Ўзбекистон табиий ресурсларга бой бўлса-да, аҳоли сони жиҳатдан республикалар орасида учинчи ўринда турсада, иқтисодий тараққиёт даражаси жиҳатидан 12-13 ўринларни эгаллаган.

Ўзбекистонни қолоқ ва қарамликка маҳкум этган тизимни бартараф этиб, иқтисодиётнинг замонавий тузилишини юзага келтириш мустақил диёримиз учун долзарб вазифага айланди, чунки бусиз иқтисодий баркамолликка эришиб бўлмаслиги муқаррар. Шу сабабли таркибий ўзгаришларни изчил амалга оширишга устуворлик берилди.

Чуқур таркибий ўзгаришларга асос солинишини ўтган етти йилнинг муҳим натижаси десак бўлади. Бу ўзгаришлар қуйидаги йўналишда борди:

– Энг зарур ишлаб чиқариш ресурслари ва истеъмол буюмларини мамлакатнинг ўзида ишлаб чиқариб, қарамликдан қутулиш;

– импорт товарлар ўрнини боса оладиган товарларни кўплаб ишлаб чиқариш;

– рақобатбардош товарларни ишлаб чиқаришни жадал ўстириш ҳисобига мамлакатнинг экспорт салоҳиятини ошириш;

– мамлакатдаги хомашёни чуқур қайта ишлаш орқали истеъмолга тайёр маҳсулотларни ишлаб чиқариш асосида хомашё экспортидан тугалланган маҳсулот, энг аввало, саноат маҳсулоти экспортига ўтиш;

– ишлаб чиқаришнинг сермеҳнат соҳаларини кенгайтириш асосида қўшимча иш ўринларини яратиб, аҳолининг иш билан бандлигини ошириш.

Айтилган йўналишларда таркибий ўзгаришларнинг юз бериши бир қатор соҳа ва тармоқларни, чунончи, машинасозлик, кон-металлургия, ёқилғи-энергетика, енгил ва озиқ-овқат саноатлари, шунингдек, қишлоқ хўжалигида озиқ-овқат ишлаб чиқаришнинг жадал ўсишига олиб келди.

Ўтган даврдаги таркибий ўзгаришлар орасида ёқилғи-энергетика, дон етиштириш ва экспортга қаратилган машинасозликнинг тез ўсиши алоҳида ўрин тутди. Ёқилғи-энергетика комплексининг жадал ривожланиши мамлакатнинг нефть мустақиллигини таъминлади. Маълумки, илгарилари нефть ва нефть маҳсулотлари ва бошқа энергия хомашёларини четдан сотиб олиш учун 600 минг тонна пахта толасини сотишга тўғри келар эди. Энди бу ташвишдан қутулиб, айтилган миқдордаги пахта сотишдан келган валютани бошқа мақсадда ишлатиш имкони бор. Муҳими, бу мамлакат иқтисодий хавфсизлигини таъминлашга ҳисса қўшди, чунки ёқилғи-энергетика таъминоти бошқаларга боғлиқ бўлгани учун ундаги узилишлар иқтисодий фалажликни вужудга келтириши мумкин эди.

Ғалла мустақиллиги йўлидаги олға қўйилган шахдам қадамлар эса мамлакатни дон импортидан халос эта бориб, бу ишга сарфланадиган валютани тежайди.

6. Очиқ иқтисодиёт йўлидан

Ўзбекистонда янгидан барпо этилаётган бозор иқтисодиёти табиатан очиқ тизим бўлиб, у миллий биқиқлик ва худбинликни инкор этади, мамлакатнинг халқаро иқтисодий муносабатларда фаол иштирок этишини билдиради. Тоталитар иқтисодий тизим бошқа тизимларга ёт эди, ҳамкорлик ўрнига улар билан кураш йўлига ўтди, натижада бошқалар эришган ютуқлардан баҳраманд бўлиб, уларни ўзига сингдира олмади ва оқибатда тоталитар тузумдаги мамлакатлар иқтисодий жиҳатдан орқада қолди. Уларнинг кўпчилиги иқтисодий даражаси ўртачадан пастроқ ва ҳатто қолоқ мамлакатлар қаторидан ўрин олди. Мустақиллик арафасида Ўзбекистон дунёнинг ривожланган мамлакатларидан 22 марта, дунё иқтисодиётининг ўртача даражасидан 4 марта орқада қолган эди. Очиқ иқтисод йўлига ўтмасдан туриб барқарор иқтисодий ўсишга етишиб бўлмас эди, чунки халқаро ҳамкорлик иқтисодий тараққиёт омилидир. Ўзбекистон иқтисодий муносабатларнинг глобаллашувини инобатга олиб, уларда фаол иштирок этиш йўлига ўтди. Бунга эришиш учун ташқи иқтисодий алоқалар доирасида ҳам чуқур ислоҳлар ўтказилди. Мустақиллик туфайли Ўзбекистон ҳамкорлик алоқаларининг энг мақбулини танлаш имконини қўлга киритди, у дунёнинг кўпгина мамлакатлари, биринчи навбатда, ривожланган мамлакатлар билан тўғридан-тўғри алоқа ўрнатди, Ўзбекистоннинг жаҳон хўжалиги доирасидаги алоқалари қуйидаги асосий йўналишларда боради:

– халқаро савдо-сотиқда фаол иштирок этиш;

– халқаро капитал бозорида, хусусан, кредит бозорида кенг кўламда қатнашиш;

– халқаро иқтисодий ташкилотларга аъзо бўлиб, уларнинг ишида фаол қатнашиш.

Ўтган етти йил мобайнида Ўзбекистон жаҳон бозоридаги кутилмаган ўзгаришларга қарамай, ўз экспорт-импортини кенгайтириб борди. Кейинги уч йилда Ўзбекистон экспортининг ҳажми бир йиллик ялпи ички маҳсулотнинг ярмига тенг бўлди. Бу қониқарли кўрсаткичдир. Ҳозир Ўзбекистонда яратилган маҳсулот ва хизматларнинг 16,5 фоизи экспорт қилинмоқда. Бу кўрсаткич бўйича Ўзбекистон Россия билан беллаша олади.

Ўзбекистон импорти ҳажми экспортидан унча юқори эмас, аммо импорти экспортидан анча илгарилаб кетган мамлакатлар ҳам оз эмас. Ўзбекистон ташқи савдосининг хусусияти шундаки, экспортда анъанавий хомашё товарларидан ташқари тугалланган саноат маҳсулотлари ҳам қатнашади. Хусусан, Ўзбекистон ўз тарихида биринчи маротаба замонавий автомобиллар экспортига эриша олади. Агар илгари импортимизда истеъмол товарлари салмоқли ўрин тутган бўлса, ҳозир замонавий технология импорти кучайиб бормоқда, бу мамлакат иқтисодий салоҳиятини оширишга хизмат қилади.

Ўзбекистондаги иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий барқарорлик, бой ресурсларнинг мавжудлиги, иқтисодий ўсишнинг бошланиши мамлакатнинг халқаро нуфузини оширади, хориж инвесторларининг қизиқишини кучайтиради. Шу боис ўтган йили халқаро молия ташкилотлари ва хориж банклари Ўзбекистонда ўрта ва кичик бизнесни ривожлантириш учун 350 млн. доллар миқдорида кредит очди.

Биз севикли Ватанимиз мустақиллигининг етти йиллигини нишонладик. Етти йил, эҳтимол, кекса тарих учун бир сониялик фурсатдир. Лекин шу қисқа давр ичида Ўзбекистон иқтисодиёти неча ўн йилликларга татигулик одимларни босиб ўтди. Эркин бозор иқтисодиёти қандай самаралар бериши мумкинлиги шу етти йилдаёқ яққол намоён бўлди. Иқтисодиётни барқарорлаштиришдан ўсиш сари одим отаётган она-диёримиз яна икки-уч йил ичида бундан-да юксак натижаларни қўлга киритишига шубҳа йўқ.

Аҳмаджон ЎЛМАСОВ,
иқтисод фанлари доктори,
Шуҳрат ЖАББОРОВ,
иқтисодий шарҳловчи.

Тупроғи зар Ўзбекистоним

Шерободдаги Хўжаикон деб аталадиган коннинг тузи энг хуштаъм туз саналади. Бу Каржили (Покистон) ҳамда Санкт-Петербургдаги Голургия лойиҳа институти лабораториясининг эътирофи.

Энг хуштаъм деганимизнинг маъноси шуки, Хўжаикон тузи таркибининг 99 фоизи - натрий хлор.

Коннинг туз заҳираси ҳам чакки эмас. Бош геолог Эшмамат Менглиевнинг айтишича, 64 миллион тонна. Кон жамоаси йилига 50 минг тонна ош тузи ишлаб чиқармоқда. Бу республикамиз аҳолиси эҳтиёжининг тенг ярмига тўғри келади.

ТУЗИ НАМАК – ШОҲОНА ТАОМ

ҲАМ ХУШТАЪМ, ҲАМ ШИФОБАХШ

Туз - таомнинг шоҳона масаллиғи. Нонимизнинг, ризқ-насибамизнинг таъм-тотуғи.

Энди ош тузининг таърифидан сўз кетса, натрий хлору калий хлорни ҳеч ким сўраб-суриштириб ўтирмайди. Гапнинг аввалида, тузингиз йодланганми, деб қизиқсинадилар. “Хўжаиконтуз” ҳиссадорлик жамияти раиси Турсунпўлат Салоҳиддинов билан гурунгимиз ҳам худди шу мавзудан бошланди.

- Биз ишлаб чиқараётган бир тонна ош тузининг таркибида 10-12 грамм йод (табиий ҳолатда) бор, - дейди раис. - Йоднинг учувчанлик хусусияти баланд. Одам терлаганда ва ҳатто, кўпроқ ҳаракат қилганда унинг вужудидан бу модда ажралиб чиқади. Камаяди. Йод камайдими, мувозанат бузилади. Одамнинг тоби қочади. Бизга ўхшаган саноатчилардан улар тузга йод қўшиб боришни истаганликлари ана шундан. Бу истакни бажо қилаяпмиз. ЮНЕСКОнинг ҳомийлик ёрдами билан Америкадан олиб келиб ўрнатилган 2 та тузни йодлаш ускунаси шу йилнинг апрель ойидан тўла қувват билан ишлатилмоқда. Биз ишлаб чиқараётган бир тонна тузнинг таркибида ҳозир 30-35 грамм йод бор.

Демак, Хўжаиконимизнинг тузи нафақат хуштаъм, айни замонда шифобахш ҳамдир.

ЧОРВОҚ – САНОАТЛАШГАН ҚИШЛОҚ БЎЛАДИ

Шерободнинг Чорвоқ деган қишлоғига йўлингиз тушгандир. Чорвоқдан Кўҳитанг тоғ тизмаларига диққат билан қарасангиз, оқиш-кулранг бир тепаликка кўзингиз тушади. Э, Хўжаикон туз кони ўшами? Коннинг тузини шундоқ халталарга жойлаб олиб кетаверса бўларкану. Зап очиқ жойда эканү, дегувчилар кўп бўлган.

Бироқ туз қазиб олиш унчалик ҳам жўн иш эмас. Масалан, бир тонна тузни саралаб олиш учун 20-25 тонна тоғ жинслари чиқарилади. Туз тоғи пармаланади. Ё экскаватор билан оғир юк машиналарига ортилади. Сўнг тузни майдалагич чиғириғининг новларига тўкилади. Туз икки-уч бор майдалангандан сўнг тасмалар орқали қадоқлаш цехларига узатилади.

Ўзимизнинг ҳозирда майдароқ босма корхонамиз бор. Бу ерда қоғоз пакет тайёрланади. Пакетга этикетка тасвири туширилади. Қоғоз кесади. Тузни чиройли қоғоз идишларга қадоқламоқдамиз. Бунга қўшимча 35 миллион сўмлик акциямизни Италиянинг “Фодмач” фирмасига қўйдик. Фирма шу ернинг ўзида полиэтилен халтачаларда туз қадоқлаш линиясини ўрнатади. Шу йил сентябрь ойидан бошлаб Туркманистон, Қирғизистон ҳамда Қозоғистон республикаларида савдо уйларимизни очамиз. Келгуси йилдан маҳсулотимизнинг 35-40 фоизини экспортга чиқарамиз. Туз конининг заҳиралари қошида, дастлабки геологик ҳисоб-китобларга қараганда, яна 223 миллион тонналик калий туз заҳираси бор. Бу Ҳамдўстлик давлатларида мавжуд бўлган энг катта заҳирадир. Хорижлик сармоядорлар билан ҳамкорликда яқин орада калий ўғити ишлаб чиқарадиган завод қурилади.

Бу ерга яна чинни, мойлов ашёси, оҳак, ғишт ишлаб чиқариш саноатида асқотадиган доломит, металл, ойна-шиша буюмлари хомашёси - кварц қуми, лойли сланс заҳиралари мўл-кўллигини айтинг.

Жамоада 900 га яқин одам ишлайди. Салоҳиддиновнинг, бош ҳисобчининг гапларига қараганда, молиявий жиҳатдан жамоа ўзини ўнглаб олди: ўтган йили бир сўмлик акция ҳисобига 3,5 сўмдан дивиденд берди. Шу йилнинг етти ойида 9 миллиондан ошириб соф фойда кўрди. 50 миллион сўмлик акция Тошкент биржасига сотувга қўйилди. Демак, туз ишлаб чиқаришга қўшимча қилиб уларнинг, фалон-фалон корхоналарни қуриб ишга туширамиз, Чорвоқ қишлоғи катта саноат маркази бўлиб қолади, деган гаплари ҳавойи гап эмас.

ХУШХАБАРЛАР

Туман газетаси Мустақиллигимиз байрами арафасида Чорвоқ қишлоғидан олинган хушхабарларни босди. Хабарларнинг мундарижаси қуюқ: туз конининг қурувчилари 10 та уй қурмоқда. Шулардан тўрттаси байрамда фойдаланишга топширилади.

Чорвоқда янги ошхона қуриб битказилди. Болалар учун сув ҳавзаси қурилмоқда. Боғча болаларига байрам совғалари ҳозирланди.

Байрам кунларида бўлса жамоа раиси марказдан хушхабар келтирди:

— Чорвоққа табиий газ қувури тортиб келиш лойиҳаси маъқулланипти! Маблағ ажратиш ишлари бошлаб юборилганмиш.

Бу хабарни эшитиб чорвоқликлар, шу юртимиз омон бўлсин, дунё тургунча турсин, деб юзларига оқ фотиҳа тортдилар.

Олимжон УСАНОВ,
“Халқ сўзи” мухбири.

ЭНГ ЙИРИК САВДО МАЖМУИ

Ўзбекистон мустақиллигининг 7 йиллик байрами арафасида Чиноз туманида энг йирик савдо мажмуи қурилиб фойдаланишга топширилди. Тошкент ва Сирдарё вилоятлари ҳудудида жойлашган бу мажмуа ўзига хос меъморчилик ансамбли бўлиб, қарийб 3 гектарлик майдонда «ЎзДЭУавто» автосалони, «Чиноз» ва «Соҳил» дўконлари, қаҳвахона, ошхона ва истироҳат боғи мавжуд.

Бу ерда Мустақиллик байрами шарафига катта шодиёна бўлиб ўтди. Унда вилоятнинг турли туманларидан келган деҳқонлар, саноат корхоналари ишчилари, қурувчилар, меҳнат фахрийлари, жамоат ташкилотларининг фаоллари иштирок этди. Улар учун байрам дастурхони ёзилди. «Вилоятматлуботсавдо» акционерлик жамияти эса савдо ярмаркаси ташкил этди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ўша куни тантанада қатнашган барча кишиларнинг руҳи баланд, кайфияти аъло эди. Сабаби аён: қурувчилар йирик савдо мажмуини жуда қисқа муддат – атиги тўрт ойда бунёд этган бўлсалар, ғаллакорлар давлат буюртмасини ошириб бажардилар, пахтакорлару сабзавоткорлар эса жорий йилда дала ва боғларда ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирдилар. Буларнинг бариси вилоятда иқтисодий ислоҳотлар муваффақиятли амалга оширилаётганидан далолат беради.

Байрам тантаналарида вилоят ҳокими Э. Рўзиев иштирок этди.

Ўз мухбиримиз.

СУРАТЛАРДА: савдо мажмуининг умумий кўриниши; савдо ярмаркаси.

Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган суратлар.

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ

(Репортаж)

Тошкент тумани маркази – Келес қўрғони. Бутун вилоятдаги айём шукуҳи, шодиёналари бу ерда ҳам ҳукмрон. Кишилар юзида табассум зоҳир. Қувончларини ошкор қилишиб бир-бирлари билан сўрашишаркан: «Ассалому алайкум, айём муборак!», «Мустақиллик қутлуғ бўлсин» дея самимий тилаклар билдиришарди.

Қўшни Қозоғистон давлатига элтувчи катта трассада бир зум бўлсада траспорт қатнови тинмайди. Ҳали Чимкентга, ҳали Алматига кетаётган йўловчи транспортлар, шахсий машиналарни учратамиз. Шундай машиналардан бири ёнимизга келиб тўхтади. Ундан икки нафар қария тушиб, бозорга қандай боришликни сўради. Йўл кўрсатган бўлдик. Қариялар уловга ўтира туриб:

– Мнов бино не? – дея йўлнинг нариги бетидаги уч қаватли шинам бинога ишора қилди.

– Янги мактаб.

– Қойил! – дейди қария ҳаяжонини яширолмай. – Ўзбеклар азалдан пишиқ бўлишган. Бизда ҳали электр, ҳали сув, ҳали газ йўқ. Сизларда ободончилик дуруст. Ҳар йили янги мактаб қурасизлармми?

– Ҳар йили! – деймиз қатъий.

– Бозорларинг ҳам дуруст, – қўшиб қўяди қария.

Байрам арафасида фойдаланишга топширилган ушбу мактаб синф хоналарини айланиб, билдикки, қўшни давлат фуқаролари бежизга суқланишмаётган экан...

Орадан кўп ўтмай мактаб ҳовлиси ўқувчи ва устозлар билан лиқ тўлди. Ҳамманинг юзида қувонч балқиган. Ҳали биринчи қўнғироққа, зинага чиқаверишда тортилган алвон ранг лентани қирқишга фурсат борлиги туфайли, ўқувчилардан интервью олишга тутинамиз:

– Абдусоҳиб Ғаниев, – деб ўзини таништиради биринчи суҳбатдошимиз. – Ўнинчи синфга келаяпман. Янги мактаб биносини кўриб жуда қувондик. Айниқса мустақиллик куни арафасида бундай совға олиш бир умр қалбимизда муҳрланиб қолади.

– Наргиза Норматоваман, мен ҳам ўнинчи синфда ўқийман. Айтишларича, синфларда компьютер бор эмиш. Буни кўпдан бери орзу қилардик...

Сал нарида чуғурлашиб турган жажжи кичкинтойлар томон юрамиз.

– Исминг ким сени?

– Нозима!

– Нечанчи синфда ўқийсан?

– Биринчига келдим!

– Кеча қанақа кун эди?

– Биринчи сентябрь!

– Яна-чи?

– Озодлик куни!

– Озодлик! Нима у?

– Ойимнинг айтишларича, у мен билан тенгдош эмиш.

– Уни кўрганмисан?

– Йўқ! Озодлик – киши эмас-ку! Халқнинг байрами. Миллий түйимиз-ку!

– Уни сен шундай тасаввур қиласанми?

– Ҳа!

Нозимадан кейин яна кўп ўқувчилар билан суҳбатлашдик. Лекин унинг жавобларидаги зукколик, қалбидаги Ватанга муҳаббати кўнглимизни тоғдай кўтарди.

Алвон лента ҳам қирқилди. Биринчи қўнғироқ чалинди. Ҳамма, ҳали эшик ромларидаги бўёқ ҳиди гупуриб турган синф хоналарига ошиқди. Биз ҳам янги мактаб биносига қадам қўйдик. Кираверишимиз билан нигоҳимизга илк қадалган манзаралар шу бўлди – компьютерда каттагина ҳарфларда терилган Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонунининг тўлиқ матни, мамлакат Президенти Ислом Каримовнинг таржимаи ҳоли, мустақилликнинг юксалиш довонлари акс эттирилган фотокўргазмалар. Синф хоналари эса янада файзли ва шинам. Ҳар бир синф 25 нафар ўқувчи таълим олишига мўлжалланган. Миллий харитамиз, байроғимиз, гербимиз салобат тўкиб турибди. Компьютерлаштирилган синфларда ўқувчилар фан-техниканинг энг сўнгги ютуқларини ўзлаштирадилар.

Охунбобоев номидаги ушбу 9-ўрта мактаб биноси энг қисқа муддат – 1 йилда қуриб битказилди. Лойиҳа бўйича 80 миллион сўм сарфланган бўлса, унинг 56 миллион сўми Йўлдош Охунбобоев номли жамоа хўжалиги ҳисобидан қопланди.

– Туманимизда 32 та ўрта мактаб, 29 та болалар боғчаси бор, – дейди туман халқ таълими бўлими мудири Ўткир Маҳмудов. – 7 та болалар масканида мактаб-боғча ташкил этилган. Ҳамма илм масканлари, тарбия шаҳобчаларини хўжалик ва ташкилотлар оталиққа олди. Шу боис, бу йил ҳам дарсликлар ва бошқа зарурий дастурларга зориқиш сезганимиз йўқ.

Истиқлолнинг 7 йиллиги Тошкент туманидаги ўрта мактабларда ўқувчиларнинг завқу шавқлари, ота-оналарнинг хайрли дуоларига уйғунлашиб кетди. Биз мактабдан қайтаётганимизда кун пешиндан оққан, катта йўлда эса транспорт қатнови авжида эди. Ҳали тижоратчиларни, ҳали Тошкентга меҳмонга тушган йўловчиларни ўз манзилига элтаётган турли хил русумли автобуслар деразасидан одамлар атрофга суқланиб қарашарди. Ён атроф эса айём либосига бурканган. Осмонда Ўзбекистоннинг миллий байроғи ҳилпираб турибди.

Шодиёр КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТДА: Й. Охунбобоев номли жамоа хўжалиги раҳбари Искандар Фозилов (ўнгда) янги мактабнинг рамзий калитини топширмоқда.

Д. АҲМАД олган сурат.

АРАФА

1 сентябрь – ўқитувчилар, халқ таълими ходимлари учун қўшалоқ байрам ҳисобланади. Шунинг учун ҳам улар ушбу санага алоҳида тайёргарлик кўришади. Мухбиримизнинг Тошлоқ тумани халқ таълими бўлими мудири Собиржон Каримов билан суҳбати ҳам шу хусусда кечди.

ҚЎШАЛОҚ БАЙРАМ ҚУВОНЧИ

– «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури қабул қилинганига эндигина бир йил бўляпти. Лекин ана шу қисқа вақт давомида амалга оширилган ишлар, нечоғли таълим соҳасидаги ўзгаришлар, неча йиллар давомида тўпланиб қолган муаммоларнинг бир ечимини топганлиги кишини беҳад қувонтиради. Мана, етти йилдирки, 1 сентябрь тонгини биз ўқитувчилар, ўқувчилар ва барча халқ таълими ходимлари гоят орзиқиб, интиқиб кутамиз. Мактаб остонасига эндигина қадам қўяётган айрим болажонлар учун эса бу йилги байрам ўзгача мазмунлидир. Чунки мактаб остонасига илк қадам қўйётган Маҳфузахон Назиржонова, Иззатулло Усмонов, Мастура Ғуломова, Шоира Нурматова, Мафтуна Маматова сингари эртамиз эгалари ўша куни ўзларининг етти ёшлик тўйларини ҳам нишонладилар. Туманимизда бундай истиқлол тенгдошлари ўндан зиёд. Уларнинг мактаб қувончига келишларини бир умр эсда қоларли қилиб тайёрлаш учун алоҳида дастурлар, тадбирлар тайёрланди.

Кичкинтойларни мактабга тайёрлашга боғчаланок катта эътибор берилапти. Туманимиздаги Мастурахон Азимова мудирлик қилаётган 2-болалар боғчасининг мактабга кузатилаётган болакайлари чет тилларини ҳам бемалол ўзлаштириб олишган. Боғчадаги юқори гуруҳлар гуруҳи эса ўқув синфига айлантирилди. Бу ерда болакайлар имло ўрганиш билан бир қаторда инглиз тилини ҳам пухта ўрганишяпти. Компьютерда ишлаш кўникмаларини эгаллашяпти.

Халқ таълими соҳасида сўнгги йилларда амалга оширилаётган тадбирлар ўз самарасини бермоқда. Ўтган йили ўқувчиларнинг билим сифати даражаси аввалги йилларга нисбатан анча ортди. Айрим мактабларда умумтаълим дарсларининг сифат кўрсаткичлари 60-70 фоизга етиб қолди. Биз шу болалар орасидан ҳам иқтидорлиларни танлаб, алоҳида ўқитишга эътибор беряпмиз. Танлаган йўлимизнинг тўғрилигини ўқувчиларимиз вилоят, республика миқёсидаги фан олимпиадаларида мукофотли ўринларни эгаллаганликлари ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Ўқитувчиларимиз изланиб, ижодий ишлашлари учун яхши шароит яратиб берилмоқда. Уларни қўллаб-қувватлаш эса ғайратларига-ғайрат қўшяпти. 4-мактаб физика ўқитувчиси Х. Мирзаматов ўзи тайёрлаган дарслик асосида машғулотлар ўтказиб, кутилганидан яхши натижаларга эришмоқда. Унинг «қўлбола» дарслигига мутахассислар, олимлар ҳам яхши баҳо беришди. Энг муҳими, муаллимнинг ўқувчилари физика фани соҳасида ўтказилган вилоят танловида фахрли иккинчи ўринни эгаллашди.

Фаолиятимизда ўқувчиларни маълум бир касбга йўналтириш алоҳида ўрин тутади. Бу соҳада ҳам ихтисослаштиришга алоҳида урғу беряпмиз. Туманимиздаги 4-, 13-, 15-, 30-мактабларда косиблик, сартарошлик, 33-мактабда ёғоч ўймакорлиги ва дурадгорлик, 14-, 15-мактабларда эса миллий ҳунармандчилик сирлари ўргатилаяпти. Бу мактабларда таълим олган ўқувчилар етуклик гувоҳномасини олиш билан бирга, маълум бир касб мутахассиси деган номга ҳам эга бўладилар. Шунингдек, ўқувчилар ўртасида «Қушлар ва гуллар», Мусиқа байрамлари, «Сиз қонунни биласизми?» мавзуидаги мусобақалар ўтказиш ҳам одат тусига кириб бормоқда.

Янги ўқув йилида бу соҳаларга бўлган эътиборни яна ҳам кучайтирамиз.

Суҳбатдош: «Халқ сўзи» мухбири Набижон СОБИР.

Кундалик қўлланма

МЕЪЁРИЙ ҲУЖЖАТЛАР ФАОЛИЯТ ДАСТУРИ БЎЛСИН

Мамлакатимиз халқи мустақиллигимизнинг етти йиллиги байрамини кўтаринки руҳда нишонлади. Ўтган давр мобайнида республикамиз иқтисодиётида, айниқса, унинг муҳим тармоғи қишлоқ хўжалигида мислсиз ўзгаришлар юз берди. Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни ўтказиш ҳамда уни янада чуқурлаштиришга қаратилган Президент Фармонлари, Олий Мажлис томонидан қабул қилинган қонунлар, меъёрий ҳужжатлар бу борада фаолият кўрсатишнинг ҳуқуқий асосларини яратди. Бу эса, ўз навбатида, кўп тармоқли иқтисодиётимизни янада ривожлантиришда катта аҳамият касб этди.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг республика иқтисодиётини, жумладан, қишлоқ хўжалигини тубдан ислоҳ қилиш бўйича бир қатор дастурлар қабул қилинди. 1998 йил ҳукуматимиз томонидан махсус комиссия тузилиб, унинг олдига қишлоқ хўжалигида мавжуд ишлаб турган бошқарув тизимини ўзгартирган ҳолда, жамоа хўжаликларини хўжалик юритишнинг янгича усулига ўтказиш, шу асосда қишлоққа ҳақиқий мулкдорларни, яъни мулк эгаларини босқичма-босқич шакллантиришни ташкиллаштириш вазифаси қўйилди. Бу жараённи ҳуқуқий таъминлаш мақсадида республика Олий Мажлисининг XI сессиясида Ер Кодекси ҳамда «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида»ги, «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги, «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонунларнинг қабул қилиниши қишлоқда ислоҳотларнинг ўтказилишига янада ривож берди. Мазкур сессияда юртбошимиз шундай деган эди: **«...биз мана шу қонунларни амалга оширмоқчи бўлсак, самарасини кўрмоқчи бўлсак жойларда уларни тарғибот қилиш ишларини яхши йўлга қўйишимиз лозим. Токи, бу қонунлар бизга нима беради, деган масала ҳар бир одамнинг онгига етиб борсин».**

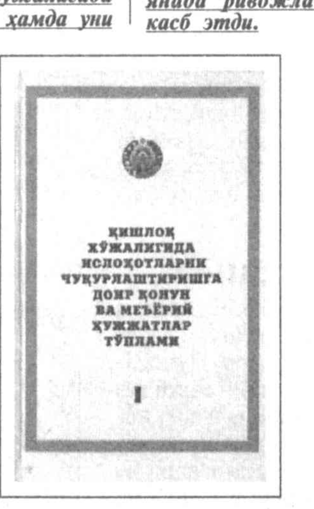

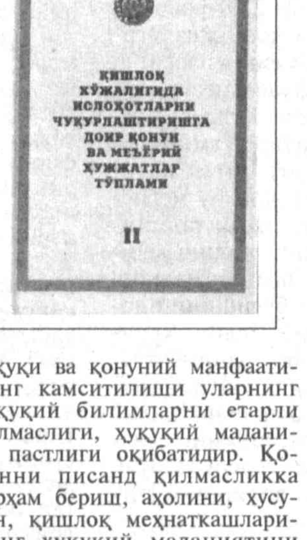

Президентимизнинг бу даъватига жавобан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги «Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга оид қонунлар ҳамда меъёрий ҳужжатлар тўплами»ни нашрга тайёрлаб босмадан чиқарди. Ушбу тўплам икки жилддан иборат бўлиб, унда барча қишлоқ хўжалигига оид қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар ўз ўрнини топган.

Тўпламнинг биринчи жилди қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга оид сўзбоши билан бошланади. Унда қишлоқ хўжалиги тармоқларида ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотлар таҳлил қилинади. Мамлакат иқтисодиётида аграр секторнинг тутган ўрни беқиёс бўлганлиги туфайли қишлоқ хўжалигида ислоҳ қилиш долзарб вазифа эканлиги таъкидланади.

Истиқлол туфайли элимизнинг барҳаёт анъаналари қайта тикланиб, уларга давлатчилигимиз эътиборидан келиб чиққан ҳолда қонуний тус берилмоқда. Масалан, ҳар бир хўдудлари мавжуд ерлардан қонун доирасида, шу мазмуннинг имконият ва эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда фойдаланиш аста-секин одат тусига кираётир. Ҳар бир карич ердан унумли фойдаланишнинг самарали йўллари изланмоқда. Кичик ва ўрта тадбиркорлик, илғор технологиялар қишлоққа кириб бориб, бу жараён изчил давом этмоқда. Аммо қонун ҳужжатларни қўллаш амалиёти шуни кўрсатадики, бир қатор ҳуқуқбузарликлар, жумладан, мансабдор шахслар томонидан фуқаролар ҳуқуқи ва қонуний манфаатининг камситилиши уларнинг ҳуқуқий билимларни етарли билмаслиги, ҳуқуқий маданият пастлиги оқибатидир. Қонунни писанд қилмасликка барҳам бериш, аҳолини, хусусан, қишлоқ меҳнаткашларининг ҳуқуқий маданиятини ошириш, ҳуқуқий ахборотларнинг жойларга тезроқ етиб боришини таъминлаш, қонунлар, меъёрий ҳужжатларни давлат тилида ҳар бир фуқарога тушунарли қилиб етказиш бугунги кун долзарб вазифаларидандир.

Тўпламга юқорида таъкидланган қонунлардан ташқари «Сув ва сувдан фойдаланиш», «Ижара», «Гаров», «Ветеринария», «Наслчилик», «Селекция ютуқлари», «Уругчилик тўғрисида»ги қонунлар ҳам киритилган. Шунингдек, тўпламдан Меҳнат Кодекси, «Аҳолини иш билан таъминлаш», «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш», «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш», «Хўжалик жамиятлари ва ширкатлари», «Қишлоқ хўжалиги корхоналарини санация қилиш», «Тадбиркорлик», «Табиатни муҳофаза қилиш», «Бухгалтерия ҳисоботи тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳам ўрин олган. Қишлоқ хўжалиги корхонаси раҳбари ёки фермер хўжалиги бошлиги иш юритиш фаолияти давомида бу қонунлар билан тартибга солинадиган ҳуқуқий муносабатларга дуч келиши, шубҳасиз. Шу нуқтаи назардан уларнинг тўпламга киритилиши китобнинг аҳамиятини янада оширади.

Қўлланмаларда қонунлардан ташқари «1998-2000 йилларда даврида қишлоқ хўжалигидаги иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш Дастури», Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1998 йил 15 июль куни қабул қилинган «Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишга оид қонун ҳужжатларига мувофиқ қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкат хўжаликлари) тузиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги, «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунларини амалга ошириш муддатлари ва чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорлар ҳамда уларга илова қилинган ҳужжатлар киритилган.

Тўпламдан ўрин олган қарорлар ҳамда уларга илова қилинган меъёрий ҳужжатлар республикамиз қишлоқ аҳолисининг қишлоқ хўжалигида эскича бошқарув тизимини ўзгартириб, янгича хўжалик юритиш усулига ўтишида бевосита дастурламал бўлишига шак-шубҳа йўқ. Шу нуқтаи назардан қараганда, чоп этилган тўпламнинг аҳамияти беқиёс бўлиб, улар нафақат Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, унинг тизимидаги бирлашма, корхона, деҳқон-фермер хўжаликлари раҳбарлари ва ходимлари иш фаолияти, балки давлат ҳокимияти ҳамда бошқаруви, шунингдек, ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари иш фаолияти учун ҳам муҳимдир.

Абдулла ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги юридик бошқармаси бошлиғи, юридик фанлари номзоди.

Дунё кезганга не етсин. Сен кенг дунёни кашф этасан, дунё сени танийди. Лекин сафар қилиш ҳар кимга ҳам насиб бўлавермайди, ҳар ким ҳам унинг уддасидан чиқавермайди. Бунга кучли ирода, пировард натижага катъий ишонч бўлиши керак. Яна муҳими, узоқ сафарга отланаётган киши соғлом, жисмонан бақувват бўлиши, йўлда дуч келадиган турфа қийинчиликларга бардош бера оладиган бўлмоғи лозим.

Тошкент шаҳрининг Сирғали туманида истиқомат қилувчи меҳнат фахрийси – 54 ёшли истеъфодаги капитан Мурод Қосимовда ана шу сифатлар мужассам-ки, у ўзбек сайёҳлари орасида биринчи бўлиб куни кеча велосипедда дунё бўйлаб сафарга жўнаб кетди.

САЙЁҲ ДУНЁ САФАРИГА ЙЎЛ ОЛДИ

Роппа-роса 3 йил давом этадиган бу сафар истиқлол йўлидан дадил одимлаётган республикамизнинг 10 йиллик тўйи тантаналарига бағишланади ва насиб бўлса, 2001 йилнинг 1 сентябрь куни пойтахтимизнинг Мустақиллик майдонида ниҳоясига етади.

Бутун умр спорт билан мунтазам шуғулланиб келган, соғлом ва жисмонан бақувват Мурод Қосимов бўлажак юриш олдидан пишиқ-пухта ҳозирлик кўрди. Сўнгги 2-3 йил мобайнида республикамизнинг Самарқанд, Бухоро шаҳарларига оддий велосипедда, Олмалиқ, Янгийўл шаҳарларига эса пиёда бориб келиб, жиддий синовлардан муваффақиятли ўтди. Лекин, олдиндан овоза бўлмасин деб, бундан атрофдагиларни хабардор қилмади.

Мана энди ниятлар ижобат бўлиб, сайёҳ йўлга чиқди. Сафар давомида у дунёнинг 25 мамлакатида бўлади. Ўзбекистон, Туркманистон, Озарбайжон, Арманистон ҳудудларидан ўтилгач, Туркия, Сурия, Иордания, Саудия Арабистони, Миср Араб Республикаси сингари давлатларга қараб йўл олинади. Сўнг сафар Европа мамлакатлари бўйлаб давом эттирилади.

Жаҳонгаштанинг ниятлари улуғ. У келажаги буюк давлатимизнинг тарихан қисқа вақт ичида – Мустақиллик йилларида эришган улкан муваффақиятларини борган жойларида кенг тарғиб қилишни дилига тугиб қўйган.

Шу нарса диққатга сазоворки, бир қатор ташкилотлар сайёҳнинг сафарга чиқишини қўллаб-қувватлаб, ўз ёрдамларини берди. Республика спорт қўмитаси бош ҳомийликни ўз зиммасига олган бўлса, «Олимп» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси сайёҳга узоқ сафарга чидайдиган махсус велосипед тайёрлаб берди. Тоҳир Малик фирмаси ишчи-хизматчилари тикиб берган турли жиҳозлар ҳам сайёҳга манзур бўлди.

«Олимпия шон-шуҳрати» музейи ёнида бўлиб ўтган тантанали кузатиш маросимида сайёҳга яхши ниятлар, эзгу тилаклар билдирилди.

– Шу юрт фарзанди бўлганлигимдан фахрланаман, – деди маросим сўнгида сўз олган сайёҳ Мурод Қосимов, – мени сафарим республикамиз мустақиллиги шарофати туфайли амалга ошаётганлиги беҳад қувонтирди. Мен ўзим билан киндик қоним тўкилган диёримиз тупроғидан бир ҳовуч олиб кетяпман. Бу, бошқа дўппи билан қаерга бормай, дунёнинг қайси нуқтасида бўлмай, менга шу тупроқ фарзанди эканлигимни эслатиб туради. Ватан туйғуси, Ватан меҳри, Ватан севгиси асло тарк этмагай мени.

Биз ҳам машаққатли, масъулиятли ва шу билан бирга шарафли сафарга чиққан юртдошимизга оқ йўл тилаб қоламиз.

Ортиқали ТИЛОВБЕРДИЕВ.

ЯНГИ ТИББИЙ ЖУРНАЛ

Тиббиёт тармоқларидан яна бири ўз нашрига эга бўлди. "Новости дерматологии и венерологии" ("Дерматология ва венерология янгиликлари") журнали чиқа бошлади. Бу нашр Марказий Осиё республикаларидаги шу соҳа шифокорлари ва мутахассисларига мўлжалланган. Журнални Ўзбекистон дерматологлари ва венерологлари уюшмаси ҳақорна машҳур "Проктер энд Гэмбл" компаниясининг шафелик ёрдами билан ташкил этган.

Ҳозирганча журналнинг дастлабки икки сони чиқди. Кейинчалик у ҳар уч ойда бир марта ўзбек, рус ва инглиз тилларида чиқади. Журнал орқали мутахассислар бошқа мамлакатлардаги касбдошларининг иш тажрибаси билан танишиш, уларнинг янги тиббий технологиялар, дори-дармонлар, даволаш усулларини яратиш соҳасидаги ўз тадқиқотларининг натижаларидан хабардор қилиш имкониятига эга бўладилар.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

Тиббий тиклаш ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти курортология ва физиотерапия ихтисослиги бўйича

АСПИРАНТУРАГА

танлов эълон қилади.

Ҳужжатлар эълон чиққандан сўнг 1 ой мобайнида қабул қилинади.

Ҳужжатларни қуйидаги манзилга юборишингиз сўралади: 700084, Тошкент ш., Хуршид кўчаси, 4-уй.

Тел.: 34-55-00; 34-30-77; 34-14-02.

«Фармако» ишлаб-чиқариш савдо компанияси компания бош раҳбарининг муовини

Шокир ФАЙЗИЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзқурилишматериаллар» акциядорлик компанияси «Оҳангаронқурилишпластмасса» акциядорлик жамияти раиси Эркин Акромовга отаси

Маҳкам ота АКРОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШАРҚШУНОСЛИК ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ АКАДЕМИК ЛИЦЕЙ

Тошкент давлат шарқшунослик институти қошидаги янги очилган шарқ тиллари ва тарих бўйича чуқурлаштирилган дастур асосида билим берувчи лицейга 1998-99 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси шарқ тилларига ихтисослашган ўрта махсус мактаблардан биринчи 9-синфини намунали битирган ўқувчиларни қуйидаги хорижий шарқ тиллари ҳамда Марказий Осиё халқлари тарихини ўрганишлари учун қабул эълон қилинади.

Танлов ОҒЗАКИ СУҲБАТ, ДИКТАНТ ВА ТЕСТ СИНОВЛАРИ тарзида (она тили ва адабиёт, тарих, география, шарқ тилларидан бири доирасида бўлиб) 14-15 сентябрь кунлари ўтказилади.

Ўқишга кирувчилардан қуйидаги ҳужжатларни топширишлари сўралади:

1. ***Директор номига ариза;***
2. ***9-синфни битирганлиги тўғрисида гувоҳнома (асли);***
3. ***Тиббий маълумотнома (086-У);***
4. ***6 та фотосурат (3Х4 ҳажмдаги);***
5. ***Туғилганлиги ҳақида гувоҳнома (асли ва нусхаси);***
6. ***Турар жойидан маълумотнома.***

Ҳужжатлар 2 сентябрдан 10 сентябргача қабул қилинади.

ЛИЦЕЙ МАНЗИЛГОҲИ:

Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Чехов кўчаси, 12-уй.
Транспорт:
Метронинг Ойбек бекати;
26, 60-автобус; 1, 2, 5, 25-трамвай;
10, 13-троллейбусларнинг
Жуковский бекати.

Ш@964

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: М. Егоров (масъул котиб – «Народное слово»), А. Жабборов, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари – «Халқ сўзи»), Л. Пак (бош муҳаррир ўринбосари – «Народное слово»), М. Сафаров, Л. Спиридонов, Р. Фарҳодий, И. Худоёров, И. Шогуломов, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89, 133-07-48; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001.
Буюртма Г – 0329, 27353 нусхада босилди, ҳажми – 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А–2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Таҳририятга ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир – Н. Жалил.
Навбатчи – Ф. Санаев.
Мусаҳҳиҳ – Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти–21.00 Босишга топширилди: 22.20 1 2 3 4 5 6